

**DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT**

Landbruksdirektoratet
Postboks 56
7701 STEINKJER

Deres ref

Vår ref

Dato

24/1062-

19. desember 2024

Statsbudsjettet 2025 – Tildelingsbrev til Landbruksdirektoratet

Landbruks- og matdepartementet (LMD) viser til Prop. 1 S (2024–2025) for LMD, Prop. 1 S Tillegg 2 (2024–2025), Innst. 8 S (2024–2025) og Innst. 12 S (2024–2025) som ble behandlet av Stortinget 18. desember 2024. I dette tildelingsbrevet meddeles Stortingets budsjettvedtak og LMDs styringssignaler til Landbruksdirektoratet for 2025. Eventuelle endringer, inkludert tildelingsendringer, formidles gjennom supplerende tildelingsbrev i 2025. Vi ber om at eventuelle uklarheter tas opp så snart som mulig.

Tildelingsbrevet for 2025 består av følgende deler:

1. Innledning	2
2. Mål og hovedprioriteringer	2
3. Andre føringer og krav	15
4. Budsjettvedtak	16
5. Nærmere omtale av tildeling (og fondsramme) for 2025	20
6. Fullmakter for budsjettåret 2025	35
7. Rapportering	37
8. Styringskalender	38

Vedlegg: Rapporteringskrav til Landbruksdirektoratet

Postadresse
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo
postmottak@lmd.dep.no

Kontoradresse
Teatergata 9
www.lmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 874

Avdeling
Landbrukspolitisk
avdeling

Saksbehandler
Åshild Bygdås
Høgset

1. Innledning

Tildelingsbrevet skal sees i sammenheng med gjeldende hovedinstruks til Landbruksdirektoratet. Hovedinstruksen angir virksomhetsledelsens myndighet og ansvar, og hvilke krav departementet stiller til systemer, rutiner og styringsprosesser i virksomheten, samt krav til rapportering.

Mål- og resultatstyring er det overordnede styringsprinsippet i staten, og departementets oppfølging og styring av Landbruksdirektoratet er innrettet etter dette prinsippet.

2. Mål og hovedprioriteringer

Målene for landbruks- og matsektoren og regjeringens hovedprioriteringer for 2025 fremkommer av Prop. 1 S (2024–2025) fra Landbruks- og matdepartementet. Landbruksdirektoratet skal støtte opp under målene og bidra til god måloppnåelse.

2.1 Overordnet mål og strategiske prioriteringer

Landbruksdirektoratet må påse at planarbeidet for 2025 tilpasses signalene som blant annet er gitt i Prop. 1 S (2024–2025), Prop. 1 LS (2024–2025), Prop 98 S (2023–2024), Prop. 105 S (2023–2024), og Stortingets behandling av disse. Det vises videre til Reindrifftsavtalen for 2024–2025 av 9. februar 2024 og Jordbruksavtalen 2024–2025 av 25. juni 2024.

Mål og oppgaver for virksomheten

Landbruksdirektoratet er et utøvende forvaltningsorgan for de sentrale landbrukspolitiske og handelspolitiske virkemidlene på landbruksområdet. Direktoratets myndighet og ansvar, herunder formål og oppgaver, framkommer av hovedinstruksen kap. 3.

Samhandling og kommunikasjon

Det er viktig med god samhandling mellom avdelingene i direktoratet, herunder at enhetene i Oslo, Steinkjer og Alta er godt samordnet. Direktoratet må i 2025 fortsette arbeidet med å legge til rette for god samhandling på tvers, gjennom kompetansebygging og effektiv oppgaveløsning.

Landbruksdirektoratet skal kommunisere tydelig og effektivt med relevante målgrupper. Direktoratet skal til enhver tid ha oversikt over viktige saker og temaer som vil kreve en særlig strategisk og operativ innsats på kommunikasjonsfeltet. Landbruksdirektoratet skal i 2025 fortsette arbeidet med å tilrettelegge for en god dialog og planlegging med LMD om ekstern kommunikasjon. Nettsidene til Landbruksdirektoratet (www.landbruksdirektoratet.no) er den viktigste kommunikasjonskanalen ut til brukerne av de økonomiske og juridiske virkemidlene. Nettsidene skal være oppdaterte og relevante.

Kontroll

Landbruksdirektoratet skal sørge for en målrettet og effektiv kontroll med tilskuddsforvaltning og regelverksoppfølging i landbruket. Risiko- og vesentlighetsvurderinger skal danne grunnlaget for kontrollarbeidet. Direktoratet skal ha rutiner som ivaretar dette internt, og

kontrolltiltak som sikrer at dette er tilfredsstillende hos statsforvalteren og kommunene. Avvik og feil skal følges opp på en systematisk måte. Direktoratet skal ha særlig oppmerksomhet på statsforvalterens oppfølging av kommunenes forvaltning av de landbrukspolitiske virkemidlene.

Landbruksdirektoratet har både på selvstendig grunnlag, og som sekretariat for Omsetningsrådet, ansvar for å kontrollere at markedsregulatorene i jordbruket opererer innenfor gjeldende rammer. Direktoratet skal ha særlig oppmerksomhet på Tine som markedsregulator for melk ved overgangen til ny prismodell.

EØS-kompetanse

Landbruksdirektoratet skal bygge opp kunnskap om politikk og regelverksutvikling i EU og om EØS-avtalen og gjennomføring av EU-regelverk i norsk rett. Landbruksdirektoratet skal ha oversikt over hvilke konsekvenser EØS-avtalen har for forvaltning av de økonomiske og juridiske virkemidlene direktoratet forvalter, og herunder kunne vurdere i hvilke tilfeller statsstøtteregelverket kommer til anvendelse.

Direktoratet skal også ha oversikt over internasjonalt regelverk som kan få betydning for landbruks- og matpolitikken.

Beredskap

Arbeidet med styrket beredskap er prioritert innenfor alle samfunnsområder. Direktoratet har oppgaver innenfor samfunnssikkerhet og beredskap som omfatter håndtering av hendelser og kriser på områdene matforsyning, reindrift, skog, atomberedskap, samt natur- og avlingsskader.

Direktoratet må forvente at det det blir økt aktivitet på området framover, både knyttet til beredskap for matforsyning og naturskader og direktoratets egenberedskap. Det vises særlig til oppfølging av den kommende meldingen til stortinget om totalberedskap og planlegging og gjennomføring av aktiviteter i forbindelse med Totalforsvarsåret 2026.

2.2 Styringssignaler for de enkelte forvaltningsområdene

Nedenfor følger nærmere omtale av viktige oppgaver innenfor Landbruksdirektoratets forvaltningsområder i 2025. LMD forutsetter at Landbruksdirektoratet kan følge opp nye, tidsavgrensede oppgaver som følge av uforutsette hendelser. Landbruksdirektoratet skal i tillegg følge opp utredningene som kommer under jordbruksoppgjøret hvert år.

Areal, skogbruk, høstbare viltressurser, ressursforvaltning, klima, miljø og økologisk landbruk

Landbruksdirektoratet forvalter et bredt spekter av virkemidler for å fremme næringsutvikling og ivareta miljø- og kulturlandskapsverdier. De viktigste ansvarsområdene er knyttet til forvaltning og utvikling av virkemidlene innenfor arealbruk, eiendom, miljø, klima, jordhelse, kulturlandskap, økologisk landbruk, skogbruk, høstbare viltressurser, erstatningsordninger og den todelte målsettingen i rovviltpolitikken.

Landbruksdirektoratet skal i 2025 fortsette arbeidet med å styrke og samordne det faglige arbeidet med arealbruken i landbruket. Direktoratets arbeid på dette området skal også bidra til kompetansebygging hos regional landbruks- og reindriftsforvaltning og i kommunene. Landbruksdirektoratet skal arbeide for at målsetningene i den oppdaterte jordvernstrategien blir nådd og videreutvikle samarbeidet med Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) i denne sammenhengen. Videre skal Landbruksdirektoratet ferdigstille utkastet til veilederen for urbant landbruk i den lokale arealplanleggingen. Direktoratet skal følge opp tiltakene i rapporten M-2074/2021 Tverrsektorielt prosjekt om disponering av jord og stein som ikke er forurenset.

Landbruksdirektoratet skal fra 1. januar 2025 overta ansvaret for forvaltningen av høstbare viltressurser fra Miljødirektoratet. Landbruksdirektoratet skal ivareta de landbruksfaglige interessene i rovviltpolitikken, og legge til rette informasjon om ressursgrunnlaget og utviklingen i beitenæringene (husdyr og rein).

Landbruksdirektoratet skal i 2025 videreføre arbeidet for et bærekraftig skogbruk og en effektiv transportinfrastruktur. Direktoratet skal arbeide aktivt sammen med statsforvalteren og kommuner for å opprettholde skogproduksjonen, blant annet ved å bidra til at andelen foryngelsesfelt med tilfredsstillende foryngelse øker. Landbruksdirektoratet skal arbeide for tilfredsstillende skogskadeberedskap, og ha systemer som sikrer god rapportering og effektiv kommunikasjon med andre aktører. Landbruksdirektoratet skal også bistå departementet i forskriftsarbeid knyttet til skogforvaltningen.

Landbruksdirektoratet skal i 2025 fortsette arbeidet med å bidra til klimatilpasning i landbruket jf. Meld. St. 26 (2022–2023) *Klima i endring – sammen for et klimarobust samfunn*. Dette inkluderer å vurdere om det er behov for å gjøre justeringer for å sikre at hensynet til et klima i endring er ivarettatt i virkemiddelbruken.

Landbruksdirektoratet skal videreføre samarbeidet med Miljødirektoratet på klima- og miljøområdet. Direktoratet skal bidra til at interessene til landbruket blir tatt hensyn til i saker knyttet til naturmangfoldloven. Direktoratet skal delta i direktoratsgruppen for klimatilpasning, og bidra inn i arbeidet med nasjonal klimasårbarhetsanalyse. Direktoratet skal sørge for god kobling mellom dette arbeidet og annet arbeid som for eksempel den kommende arbeidsgruppa om klimatilpasning i landbruket i regi av LMD. Direktoratet deltar i Naturfareforum.

Direktoratet skal legge til rette for en målrettet gjennomføring av tiltak for å redusere klimagassutslippene og en styrking av opptak og lagring av karbon i jord og skog. Landbruksdirektoratet har en sentral rolle i sekretariatsarbeidet under regnskapsgruppa som følger opp klimaavtalen i jordbruket. Direktoratet skal drifte regnskapsgruppas nettsider på en egnet måte. Landbruksdirektoratet skal videre delta i etatssamarbeidet om kunnskapsutvikling på klimaområdet, og må påregne å bidra til å videreutvikle kunnskapsgrunnlaget til rapporten *Klimatiltak i Norge*.

Regjeringen har lansert et målrettet samfunnsoppdrag om bærekraftig fôr med mål om at innen 2034 skal alt fôr til oppdrettsfisk og husdyr komme fra bærekraftige kilder og bidra til å redusere klimagassutslipp. Samfunnsoppdraget skal bidra til å bevare naturmangfold, utvikle en sterk fôringrediensindustri og øke forsyningssikkerheten i Norge. Det er nedsatt en styringsgruppe som skal komme med faglige råd om hvordan vi skal nå målene. Landbruksdirektoratet skal bidra med nødvendig kunnskap til dette arbeidet.

Landbruksdirektoratet skal videre bidra til at landbrukets interesser ivaretas i saker som er knyttet til naturmangfoldlovens virkeområde og i oppfølging av Meld. St. 35 (2023–2024) *Bærekraftig bruk og bevaring av natur — Norsk handlingsplan for naturmangfold*. Direktoratet skal bidra til å følge opp tverrsektorielle planer, herunder blant annet gjennomføring av tiltak i oppdatert oppfølgingsplan for truet natur i perioden 2023–2035. Direktoratet skal også følge opp relevante tiltak i *Nasjonal pollinatorstrategi* og *Tiltaksplan for ville pollinerende innsekter*. Arbeid med kulturlandskap og landbrukets verdensarv-ordning skal også være en viktig oppgave for Landbruksdirektoratet i 2025, og kan koples til aktiviteter i Friluftslivets år 2025 der det blant annet legges vekt på å inspirere til å oppdage nærnatur.

Arbeidet med utvikling av økologisk jordbruksproduksjon følger den nasjonale strategien for økologisk jordbruk som Landbruksdirektoratet skal bidra til å følge opp. Strategien ble evaluert i 2023 og 2024, og revidert strategi skal fastsettes våren 2025. Landbruksdirektoratet skal bidra til oppfølging av revidert strategi når denne foreligger.

Som oppfølging av Jordprogrammet, EUs arbeid på området og samfunnsoppdraget på jordhelse skal Landbruksdirektoratet følge opp politikktutviklingen for forvaltning av jord. Direktoratet skal fortsatt bidra til arbeidet med å redusere avrenning fra jordbruket, og være et kompetansemiljø for statsforvalter og kommune. Landbruksdirektoratet skal videre følge opp *Helhetlig tiltaksplan for Oslofjorden* og tiltaksrapporteringen tilknyttet denne. Landbruksdirektoratet skal i 2025 arbeide ytterligere med veiledning, forvaltningsstøtteverktøy og gjennomføring av nytt gjødselregelverk. Departementet vil ha dialog med direktoratet om oppgavene og vil bekrefte dem gjennom eget oppdragsbrev når forskriften er fastsatt.

Landbruksdirektoratet skal også i 2025 vektlegge arbeidet med arealressurskart (AR5), herunder sørge for at rutinene for ajourhold blir fulgt opp. Landbruksdirektoratet skal gjennom veiledning og praktisering av eiendomslovgivningen (konsesjonsloven og jordlova) bidra til å bygge opp under en rasjonell bruksstruktur og at landbrukets interesser ivaretas.

Landbruksdirektoratet skal i 2025 legge til rette for iverksetting av Nasjonal tiltaksplan for bevaring og bærekraftig bruk av genetiske ressurser for mat og landbruk gjennom tilskuddsordninger som direktoratet forvalter.

Landbruksdirektoratet forvalter ordninger for erstatning og kompensasjon knyttet til forbudet mot hold av pelsdyr. Departementet forutsetter at direktoratet legger vekt på rask fremdrift i

arbeidet, og gir høy prioritet til arbeidet med å legge til rette for at erstatningsoppgjøret kan slutføres.

Reindrift

Landbruksdirektoratet har ansvar for å forvalte virkemidlene i reindrifftsloven og i reindrifftsavtalen. Landbruksdirektoratet skal veilede statsforvalteren for å legge til rette for lik praksis og likebehandling. Landbruksdirektoratet skal også gi veiledning til næringen om regelverk og virkemidler.

Landbruksdirektoratet skal i 2025 fortsette å videreutvikle fagmiljøet for reindrift og arealforvaltning, og bruke dette fagmiljøet aktivt i arbeidet med å ivareta arealene til reindriften. Direktoratet skal styrke informasjonen om reindriffts arealbruk, og i samarbeid med statsforvalteren legge til rette for å veilede kommunene om ivaretagelse av reindriffts arealer.

Landbruksdirektoratet er sekretariat for Reindrifftsstyret, og skal effektivere styrets vedtak. Direktoratet skal ha god dialog med statsforvalteren om oppfølging av reintall, herunder om spørsmål knyttet til bruk av reindrifftsloven § 60 femte ledd. Det er viktig at direktoratet holder Landbruks- og matdepartementet løpende orientert om resultat av tellinger, fastsetting av reintall og andre forhold som er relevante for reintallsutfordringer.

Videreutvikling av selvstyret i reindriften står sentralt i arbeidet for å nå de reindriftpolitiske målene. Direktoratet skal, i nær dialog med departementet, arbeide aktivt med ulike tiltak for å styrke selvstyret i reindriften.

For å ha oversikt over utviklingen i reindriften skal Landbruksdirektoratet hente inn og gjøre tilgjengelig nødvendige grunnlagsdata fra totalregnskapet, ressursregnskapet og melding om reindrift. Arealbrukskartet er et viktig verktøy for å synliggjøre arealbruken til reindriften. Landbruksdirektoratet skal samarbeide med NIBIO om å videreutvikle og forbedre den tekniske løsningen for ajourføring av arealbrukskartet i 2025. Landbruksdirektoratet skal videre bidra aktivt til å styrke kunnskapsgrunnlaget om de ulike årsakene til tap av rein.

Landbruksdirektoratet skal ha en koordinerende rolle i arbeidet med beredskap i reindriften. Direktoratet skal også ha oversikt over utfordringer knyttet til beiteforholdene på vinterbeitene og løpende oversende oppdatert og relevant informasjon til LMD.

Direktoratet er sekretariat for styret for Reindriffts utviklingsfond, Markedsutvalget for reinsdyrkjøtt, Økonomisk utvalg, Klagenemnd for merkesaker, og norsk/finsk reingjerdekommissjon. Landbruksdirektoratet er videre del av statens forhandlingsutvalg for reindrifftsavtalen, og gir innspill til og bidrar med grunnlagsmateriale for reindrifftsforhandlingene.

Inntekts- og velferdspolitiske tiltak

Landbruksdirektoratet forvalter inntekts- og velferdsordninger med primærprodusenter i jordbruket som målgruppe. De viktigste ansvarsområdene er knyttet til forvaltning og utvikling av virkemidler innen areal- og kulturlandskapstilskudd, husdyrtilskudd, pristilskudd,

velferdsordninger, kvoteordningen for melk, husdyrkonsesjon, næringsutvikling og kompetanseutvikling.

Landbruksdirektoratet skal i virkemiddelvurderingene gi innspill til målretting, forvaltning, digitaliseringsmuligheter, forenkling og kontrollerbarhet av de økonomiske virkemidlene over jordbruksavtalen, og vurdere konsekvenser av forslag til endringer.

Landbruksdirektoratet skal i 2025 fortsette arbeidet med å styrke grunnlaget for en god forvaltning av produksjonstilskuddene i jordbruket, tilskudd til avløsning, husdyrkonsesjonsregelverket, pristilskuddene, virkemidlene til næringsutvikling og kompetanseutvikling, samt forvalte strømstøtteordningen til jordbruks- og veksthusnæringen.

LMD understreker at det er viktig med god samhandling mellom Landbruksdirektoratet og Mattilsynet, jf. avtale om rutiner for utveksling av informasjon mellom Mattilsynet og landbruksforvaltningen i saker om dyrevelferd.

Landbruksdirektoratet skal, med utgangspunkt i de relevante ordningene de forvalter, bidra i arbeidet med landbruksbasert næringsutvikling. Dette innebærer blant annet at direktoratet skal ha kontakt og dialog med Innovasjon Norge, Stiftelsen Norsk Mat, fylkeskommunene og statsforvalterne.

Landbruksdirektoratet skal forvalte forskrift om fordeling av overskuddet fra pengespill på hest.

Landbruksdirektoratet skal levere innspill til fastsetting av endelige satser for produksjonstilskudd etter jordbruksoppgjøret. Etter at de endelige satsene er fastsatt av departementet, skal direktoratet oversende et justert avtaledokument hvor de endelige er lagt inn. Frist for oppgaven er før utgangen av uke 6 hvert år.

Markedstiltak, handel og industri

Landbruksdirektoratet har ansvar for sekretariatsfunksjonen for Omsetningsrådet. Som sekretariat forvalter Landbruksdirektoratet virkemidler innen markedsordningene for melk, kjøtt, egg, grønt, potet og korn. Formålet med ordningene er å sikre avsetning for norske jordbruksråvarer. Det er viktig med god forvaltning av markedsordningene, der like konkurransevilkår for aktørene står sentralt. Det vises til Retningslinjer for budsjettering, føring av regnskap og kontroll for Omsetningsrådet fra LMD av 7. juni 2021.

Landbruksdirektoratet forvalter prisutjevningsordningen for melk som regulerer prisdifferensiering av melk som råvare til ulik anvendelse.

Landbruksdirektoratet forvalter importvernet for landbruksvarer gjennom generelle tollavgiftsnedsettelse, tollavgiftsnedsettelse etter søknad, fordeling av tollkvoter for landbruksvarer og ordningene for utenlands og innenlands bearbeiding. Direktoratet skal forvalte importvernet for landbruksvarer i tråd med unilaterale, bilaterale og multilaterale forpliktelser, med mål om å sikre avsetning for norske landbruksvarer. I forbindelse med forvaltningen av importvernet og vurdering av behov for supplering av norsk produksjon

gjennom import, skal Landbruksdirektoratet sørge for i tide å få relevant og oppdatert informasjon om markeds- og forsyningssituasjonen. Ved søknader om importkvote på rein med redusert tollsats, skal saken forelegges departementet.

Landbruksdirektoratet skal videreføre arbeidet med faglige analyser og grunnlagsmateriale til bruk i internasjonale forhandlinger (WTO, EU, EFTA) og rapportering i henhold til internasjonale forpliktelser. Direktoratet skal bistå departementet i handelsforhandlinger. Direktoratet skal bidra med analyser av alternativer, handlingsrom og effekt, blant annet krone/prosenttoll. Direktoratet må være forberedt på å bidra i arbeidet med utredning av nytt importregelverk og nye tollsystemer som følger av internasjonal utvikling.

Landbruksdirektoratet forvalter og utvikler en rekke tilskuddsordninger med industri og organisasjoner som målgruppe. Dette omfatter pristilskudd, beredskapslagring, dyreavl og prisutjevningsbeløp.

Landbruksdirektoratet har en sentral rolle i arbeidet med utvikling av veikart for den landbruksbaserte næringsmiddelindustrien. Direktoratet har lånt ut en medarbeider i 50 % stilling som prosjektleder. I tillegg til prosjektleder inngår to andre medarbeidere fra direktoratet i prosjektgruppa for veikartet. Veikartet skal ferdigstilles og presenteres i løpet av 1. kvartal 2025.

Markedsovervåkning og analyser av prisutviklingen nasjonalt og internasjonalt er viktige oppgaver. Landbruksdirektoratet skal følge med på markeds- og konkurransesituasjonen til industrien, herunder den mest konkurranseutsatte industrien som foredler jordbruksråvarer (RÅK-industrien). Landbruksdirektoratet skal videre ha god kunnskap om hele verdikjeden for mat, herunder konkurransen i og mellom de ulike leddene i verdikjeden.

Landbruksdirektoratet skal bistå departementet i forskriftsarbeid knyttet til forvaltning av importvernet og ordninger for næringsmiddelindustrien. Direktoratet må påregne arbeid knyttet til tollmyndighetenes forvaltning av importordninger og utforming av tollproposisjonen/tolltariffen.

Digitalisering og organisasjon

Landbruksdirektoratet skal videreutvikle styringssystemene i virksomheten, og fortsette arbeidet med å effektivisere virksomheten og tjenestene. Landbruksdirektoratet skal fastsette mål og resultatkrav innenfor rammen av disponible ressurser og forutsetninger gitt av LMD. Direktoratet skal sikre at fastsatte mål og resultatkrav oppnås, ressursbruken skal være effektiv, og virksomheten skal drives i samsvar med gjeldende lover og regler, herunder krav til god forvaltningsskikk, habilitet og etikk. Landbruksdirektoratet skal sikre tilstrekkelig styringsinformasjon og forsvarlige beslutningsgrunnlag. Styring, oppfølging, kontroll og forvaltning skal tilpasses virksomhetens egenart, samt risiko og vesentlighet.

De digitale tjenestene og fagsystemene skal være brukervennlige, effektive, lett tilgjengelige og trygge å bruke med god informasjonssikkerhet. Digitaliseringsplanen skal bidra til prioriteringer av tiltak som gir nytte for brukerne, samarbeidspartnerne og direktoratet. Arbeidet med å digitalisere tjenestene skal fortsette i 2025.

Direktoratet skal ta over systemporteføljen og tjenesteavtaler for høstbare viltressurser fra Miljødirektoratet. Hjorteiltregisteret driftes av Miljødirektoratet i 2025. Landbruksdirektoratet skal ta over innen første kvartal i 2026. I 2025 skal Hjorteiltregisteret utvikles, slik at den fra 2026 kan driftes fra en skyplattform.

Både tildelingene til regionale miljøtilskudd, antall søkere og gjennomførte tiltak har økt betydelig de siste årene. Landbruksdirektoratet skal som en følge av dette legge til rette for at både direktoratet selv, statsforvalteren og kommunene kan fortsette å gi god oppfølging og veiledning til brukerne. Direktoratet skal i tillegg intensivere oppfølgingen av søknads- og saksbehandlingssystemet, slik at brukerne får gode og stabile tjenester når de søker om tilskudd.

Fra 1. januar 2025 skal Landbruksdirektoratet innføre periodisert regnskap etter de statlige regnskapsstandardene (SRS). Departementet forutsetter at åpningsbalanse oversendes departementet for godkjenning i henhold til krav om dette og innenfor de frister som gjelder for å få åpningsbalanse på plass. Departementet forventer at direktoratet på sikt vurderer hvordan SRS kan tas i bruk som grunnlag i virksomhetsstyringen og at regnskapsinformasjonen blir benyttet til bedre virksomhetsstyring.

2.3 Nye oppgaver i 2025

1) Forvaltning av høstbare viltressurser

Landbruksdirektoratet skal fra 1. januar 2025 bidra til bærekraftig forvaltning av de høstbare viltressursene. Ansvarsdelingen mellom Landbruks- og matdepartementet og Klima- og miljødepartementet på dette saksområdet er beskrevet i PRE-2018-04-27-638 *Endringer i departementsstrukturen og i ansvarsdelingen mellom departementene*. Tilsvarende ansvarsdeling gjelder på direktoratsnivå, mellom Landbruksdirektoratet og Miljødirektoratet.

Direktoratet skal bidra til at regelverk for høstbare viltressurser og utøvelse av jakt og fangst er oppdatert, at tilskuddsforvaltningen er i overensstemmelse med økonomiregelverket i staten og eventuelle retningslinjer gitt av LMD, og at fondsforvaltningen (Viltfondet) er i overensstemmelse med økonomiregelverket i staten og instruks for Viltfondet fra LMD.

Sentrale oppgaver på området er å:

- utøve og iverksette myndighet, som er tillagt eller delegert til direktoratet etter viltloven med forskrifter
- bidra til enhetlig og effektiv oppgavegjennomføring gjennom å veilede kommuner, fylkeskommuner og andre regionale myndigheter i bruk av lovverk, forskrifter og andre virkemidler
- sørge for nødvendig overvåking av viltbestandene og kontinuerlig vurdere behovet for ny kunnskap innenfor fagområdet
- følge opp Jegerregisteret, og drifte og videreutvikle jegerprøveutdanningen
- arbeide for rekruttering til jakt og fangst

- bidra til å opprettholde tillit til at viltforvaltningen er bærekraftig og at det er aksept for jakt og fangst i samfunnet
- støtte opp under næringsutvikling basert på høstbare viltressurser.

Departementet legger til grunn at direktoratet sørger for god dialog og samhandling med Miljødirektoratet om overføring av oppgaver og IKT-systemer.

Landbruksdirektoratet skal i 2025 prioritere følgende faglige oppgaver:

- Etablere samarbeid med relevante direktorater og institusjoner på fagområdet.
- Videreføre og videreutvikle bestands- og helseovervåking av høstbart vilt.
- Samarbeide med Mattilsynet og Veterinærinstituttet om vilthelse.
- Etter gjennomføring av bred høring, ferdigstille ny strategi for forvaltning av hjortevilt og, i dialog med Miljødirektoratet, sørge for en hensiktsmessig offentliggjøring og formidling av strategien til relevante aktører i viltforvaltningen.
- Følge opp målet om å utrydde villsvin
- Bidra i tverretattlig samarbeid knyttet til reduksjon av viltpåkjørsler og håndtering av slike.
- Det pågår et arbeid med en gjennomgang og modernisering av viltloven.

Landbruksdirektoratet bes om å bistå med å forberede nødvendige forskriftsendringer i påvente av et eventuelt lovvedtak i Stortinget våren 2025, slik at forskriftsendringene kan sendes på høring kort tid etter et lovvedtak.

2) Tilskudd til gjennomføring av kurs for avløsere

Landbruksdirektoratet skal fra 1. januar 2025 ha ansvar for å forvalte en ny ordning på kap. 1150, post 78, med tilskudd til aktører som gjennomfører kurs for avløsere (inkl. landbruksvikarer). Ordningen skal bidra til å styrke tilgangen på avløsere til jordbruksnæringen. Det er satt av 1 000 000 kroner til dette formålet for 2025.

3) Oppfølging av stortingsmelding om flom og skred

Med forbehold om stortingets behandling gis direktoratet i oppgave å følge opp Meld. St. 27 (2023–2024) *Tryggare framtid – førebudd på flaum og skred* på sine områder, med vekt på følgende:

- Direktoratet skal, i samarbeid med NIBIO og NVE, utarbeide forslag til plan og mandat for arbeid med å kartlegge tilstanden på hydrotekniske anlegg i jordbruket, som bes oversendt innen 1. juni 2025. Kartleggingsarbeidet skal være underlag for prioriteringer av videre innsats med utbedringer. NIBIO skal utføre kartleggingen. Departementet vil med utgangspunkt i oversendelsen fastsette mandat for videre arbeid.
- Understøtte departementets arbeid i videre oppfølging av flom og skredmeldingen. Arbeide videre med omfangsanalysen av sikringsskog mot naturskader. Videre skal Landbruksdirektoratet sammen med NVE bistå i Statsforvalterens arbeid med å kvalitetssikre omfanget av sikringsskog. Kunnskap og erfaringer fra ulike arbeider knyttet til sikringsskog skal sammenstilles og tilgjengeliggjøres.
- Bistå i arbeidet med å vurdere om og hvordan staten kan bidra til å dekke kostnader ved å gjenopprette flomskader på etablerte flomsikringsanlegg ved dyrka mark.
- Påregne å delta i direktoratssamarbeid som følger opp andre punkt i meldingen som berører landbruket.

4) Rullering av nasjonalt jordprogram

Landbruksdirektoratet skal i 2025 starte arbeidet med å utarbeide ny utgave av nasjonalt program for jordhelse. Landbruksdirektoratet bes om å utarbeide forslag til innretning og plan for oppgaven innen 1. juni 2025. Departementet vil med utgangspunkt i dette gi mandat og frist for arbeidet.

5) Oppfølging av stortingsmelding om naturmangfold

Med forbehold om stortingets behandling gis direktoratet i oppgave å følge opp Meld. St. 35 (2023–2024) *Bærekraftig bruk og bevaring av natur — Norsk handlingsplan for naturmangfold* på sine områder, herunder:

- Bidra i arbeid med å utarbeide meny av tiltak for hhv. fjell og kulturlandskap og åpent lavland
- Bidra i utarbeidelse av den neste nasjonale rapporteringen til konvensjonen om biologisk mangfold
- Bidra i utarbeidelse av retningslinjer for vektlegging av hensyn til samisk kulturutøvelse i vernesaker og enkeltsaker etter naturmangfoldloven kapittel V
- Bidra i vurdering av aktuelle bevaringstiltak for å kunne oppfylle kriteriene som andre, effektive, arealbaserte bevaringstiltak (OECM)
- Bidra i arbeidet med å utvikle torvreduserte og torvfrie produkter som dyrkingsmedier og jordforbedring
- Bidra i arbeidet med evaluering av status og utvikling i insentiver som kan være negative eller positive for naturmangfold.

6) Ny strategi for Inn på tunet

Landbruksdirektoratet skal, i samarbeid med relevante aktører og andre direktorater, utarbeide et forslag til strategi for Inn på tunet, dette skal leveres til LMD innen 01.10.2025, jf. mandat for arbeidet.

7) Matsvinn

I forbindelse med departementets arbeid med matsvinnloven og oppfølging av denne må Landbruksdirektoratet påregne å delta i arbeidet med å følge opp Matsvinnutvalgets forslag til tiltak og virkemidler som kan redusere mengden matavfall/matsvinn. Direktoratet må også delta i arbeidet med å utvikle utfyllende forskrifter under ny lov om forebygging og reduksjon av matsvinn i samarbeid med relevante myndigheter og andre aktører.

8) Veikart for næringsmiddelindustrien

Det er satt i gang et arbeid med å utarbeide et veikart for næringsmiddelindustrien. Veikartet skal beskrive dagens situasjon for næringsmiddelindustrien, vurdere utfordringer og muligheter, og identifisere tiltak som kan styrke industrien. Dette skal gjøres i tett dialog med relevante bedrifter og bransjeorganisasjoner. Landbruksdirektoratet har lånt ut en medarbeider i 50 % stilling til LMD som prosjektleder for utformingen av veikartet. Veikartet skal legges frem tidlig i 2025.

9) Gjennomgang av sektorlovverket

Enkelte regler om forholdet mellom stat og kommune, blant annet i jordlova, skogbrukslova og konsesjonsloven, ble endret ved Stortingets lovvedtak av 12. november 2024. Se Prop. 107 L (2023–2024) *Endringer i sektorlovgivningen for å sikre at oppgaver til kommuner og fylkeskommuner tildeles i lover og forskrifter (tilpasning til kommuneloven)* hvor det er redegjort for begrunnelsen for endringene. Lovendringen innebærer også at det må gjøres endringer i underliggende forskrifter. Landbruks- og matdepartementet ber Landbruksdirektoratet om å utarbeide egnet informasjonsmaterieell som kan gi statsforvalterne og kommunene nødvendig veiledning om hva endringene innebærer for arbeidsflyten i saker etter de aktuelle lovene.

10) Arbeidet med endringer i jordlova

Det er satt i gang et arbeid med å endre jordlova. Formålet er å innføre en jordvernhjemmel. Arbeidet videreføres i 2025 med bistand fra Landbruksdirektoratet.

11) Overskuddet for pengespill på hest

Landbruksdirektoratet skal forvalte ordningen for tilskudd etter § 5 i forskrift om fordeling av overskuddet fra pengespill på hest og føre kontroll med tilskuddsmottakere etter forskriften. Direktoratet kan trekke inntil 1 200 000 kroner i administrative kostnader av ordningen for å ivareta denne oppgaven i 2025.

12) Tilskudd til ringormvaksinering

Det tildeles 2 000 000 kroner til ringormvaksinering. Midlene utbetales til Animalia basert på prognoser for kostnader for vaksinering. Landbruksdirektoratet skal på vegne av LMD og næringsorganisasjonene inngå avtale med Animalia om vilkår for utbetaling, rapportering m.m.

13) Beredskapslager matmel

Det tildeles 1 000 000 kroner til beredskapslager for matmel i Troms og Finnmark. Landbruksdirektoratet skal utrede detaljene i, og forvalte ordningen. Det må vurderes om det bør etableres ett eller flere lager, basert blant annet på forsyningssikkerhet og driftskostnader. En mindre del av tildelingen kan i samråd med LMD brukes til direktoratets administrative kostnader ved ordningen.

14) Arbeidsgruppe korn og kraftfôr

Landbruksdirektoratet er sekretariat for arbeidsgruppen korn og kraftfôr. Det er satt av inntil 1 000 000 kroner i 2025 til over kap.1150, post 21, for å dekke kostnader ved utredningen. Som sekretariat disponerer Landbruksdirektoratet disse midlene.

15) Bevaring av skogareal

På grunn av flere målkonflikter i arealforvaltningen, er det blitt et større press på omdisponering av skogarealer til andre formål. Direktoratet bes om å utrede skogarealenes betydning, spesielt ut fra et næringsperspektiv, slik at skogbruksnæringsens interesser kan ivaretas i den overordnede arealforvaltningen, og i planlegging etter plan- og bygningsloven. Utredningen skal kunne brukes som et kunnskapsgrunnlag i omdisponeringssaker etter plan-

og bygningsloven, for å sikre at problemstillinger knyttet til skogbruksnæringen kan vurderes på en forsvarlig måte.

LMD kommer tilbake med mandat for utredningen. Utredningen skal leveres til LMD, og har frist i løpet av 2025

16) Egnede industritreslag for skogbruket tilpasset fremtidens klima, del 2

Det skal gjennomføres et utredningsarbeid som skal innhente kunnskap og erfaringer fra land som i sin treindustri bruker treslag som kan egne seg som norsk industritre i et endret klima.

Kunnskapsgrunnlaget skal omfatte erfaringer med forflytning av genetisk materiale, frøforsyning og aktuelle foredlingsstrategier for de treslagene som er anbefalt i utredningen om «Egnede industritreslag for skogbruket tilpasset et framtidig klima».

Arbeidet skal utføres sammen med Skogfrøverket og NIBIO. Landbruksdirektoratet skal lede arbeidet og fristen for utredningen settes til 31. desember 2025.

17) Bærekraftig matsystem

Direktoratet skal i 2025 videreføre arbeidet med å bygge kompetanse knyttet til bærekraftige matsystemer og videreutvikle det fagspesifikke og tverrfaglige arbeidet på området.

I forbindelse med Stortingets behandling av Meld. St. 11 (2023 –2024) *Strategi for auka sjølvforsyning av jordbruksvarer og plan for opptrapping av inntektsmogleighetene i jordbruket* ble regjeringen gjennom anmodningsvedtak bedt om å starte arbeidet med en offentlig utredning om bærekraftige matsystemer, med sikte på at arbeidet skal legge grunnlaget for en melding til Stortinget om fremtidens matsystemer. Med bakgrunn i dette vil regjeringen sette ned et offentlig utvalg for å utrede fremtidens matsystem, der folkehelse, klima, natur og landbruks-, havbruks-, fiskeri- og matpolitikk blir satt i sammenheng.

Landbruksdirektoratet må påregne å bidra med kunnskap i forbindelse med arbeidet med den offentlige utredningen.

18) Prismodell melk

Ny prismodell for melk ble innført fra 1. november 2024. Departementet varslet i fastsettelsesbrevet for forskrifter mv. for den nye ordningen at det skal iverksettes et arbeid med sikte på forbedringer av ulike elementer i markedsordningen for melk. Direktoratet må påregne utredningsoppgaver knyttet til dette arbeidet, herunder å administrere inntil to arbeidsgrupper på området. Departementet ber om at det arbeidet som er startet med å erstatte avtalen mellom Tine og Landbruksdirektoratet (om et administrativt og regnskapsmessig skille mellom råvarehåndteringen og den kommersielle aktiviteten) med en forskrift prioriteres.

19) Totalforsvarsåret 2026

Justis- og beredskapsdepartementet har varslet at 2026 skal være Totalforsvarsåret. Landbruksdirektoratet må regne med å bidra i planleggingen av dette.

20) Grunnleggende nasjonale funksjoner (GNF)

Departementet skal i 2025 jobbe med kartlegging av grunnleggende nasjonale funksjoner (GNF) etter sikkerhetsloven, og vil ha behov for bistand fra direktoratet i dette arbeidet. Departementet kommer nærmere tilbake til hvordan direktoratet skal involveres.

21) Teigbasert tilskudd Nord-Norge

I jordbruksoppkjøret 2024 ble partene enige om å igangsette en prøveordning for teigbaserte tilskudd. Landbruksdirektoratet skal ha ansvar for prøveordningen, som skal gjennomføres innenfor en ramme på 5 000 000 kroner i 2025. En andel av bevilgningen skal utbetales som tilskudd. Det vises til mandat oversendt direktoratet 18.12.24.

22) EØS-kompetanse

I samarbeid med Mattilsynet skal Landbruksdirektoratet arrangere møter i EØS-forum for landbruk og mat. Første møte i forumet skal arrangeres i mars 2025. Landbruksdirektoratet og Mattilsynet må ha dialog med departementet om tema for møtene. Departementet vil delta, og vil også kunne lede møtene. Landbruksdirektoratet skal utarbeide en rutine for arbeid med EØS-saker. I dette arbeidet må direktoratet ha kontakt med Miljødirektoratet og Mattilsynet for å dra nytte av deres erfaringer og kompetanse om EØS-arbeid. Rutinen må også omfatte forholdet mellom direktorat og departement, og direktoratet må ha dialog med departementet om dette. Arbeidet med rutiner for EØS-arbeidet skal ferdigstilles og oversendes til departementet innen 1. april 2025.

23) EUs avskogingsforordning (EUDR)

Landbruksdirektoratet har tidligere utredet konsekvenser ved innlemmelse av EUDR, og må i 2025 påregne ytterligere utredningsoppgaver knyttet til gjennomføringen av forordningen i Norge, samt forberede praktiske sider ved gjennomføringen under direktoratets ansvarsområde. Det er ønskelig at Landbruksdirektoratet har tett kontakt med Miljødirektoratet og departementet i dette arbeidet. Det vil også være behov for at direktoratet bidrar med informasjon og veiledning til markedsaktørene ved gjennomføring av forordningen i Norge.

24) Tilskudd til fjellandbruket

Forvaltningen av ordningen blir fra 01.01.2025 flyttet fra Statsforvalteren i Trøndelag til Trøndelag fylkeskommune. Direktoratet er ansvarlig for overføringen av midler til fylkeskommunen på denne ordningen. Eventuelle andre oppgaver for direktoratet vil komme i supplerende tildelingsbrev.

25) Tillitsreformen

Det vises til arbeidet med tillitsreformen. Virksomheten må påregne å rapportere på resultater av reformen i 1. halvår 2025. Departementet kommer nærmere tilbake til innretning av rapporteringen.

26) 125-årsjubileet til LMD

I anledning 125-årsjubileet til Landbruks- og matdepartementet, skal Landbruksdirektoratet arrangere et seminar knyttet opp mot departementets jubileum.

3. Andre føringer og krav

Lærlinger

I tråd med «Handlingsplan LMD og underliggende – Flere lærlinger i staten» av 28. april 2022, er det behov for å styrke lærlingordningen innenfor LMDs departementsområde. Direktoratet skal til enhver tid ha minst én lærling.

Regjeringens fellesføringer

Regjeringen har besluttet å videre to fellesføringer uendret fra 2024 til 2025, herunder:

1. *Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk.*
2. *Redusere konsulentbruken.*

Se tildelingsbrev for 2024 for nærmere omtale av føringene og rapporteringskrav.

Den tredje fellesføringen fra 2024 er også videreført, men noe justert. Ny føring er:

3. *Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med nedsatt funksjonsevne og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring.*

Regjeringen har høye ambisjoner når det gjelder inkludering og mangfold. Statlige virksomheter skal ha en positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring. Arbeidsgiverne skal i samarbeid med de tillitsvalgte selv definere et hensiktsmessig ambisjonsnivå ut fra virksomhetens egenart og størrelse. Landbruksdirektoratet skal i årsrapporten oppgi antallet ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring i 2025 og det totale antallet ansettelser i virksomheten i 2025. Virksomheten skal også omtale utviklingen i 2025 sett opp mot det virksomheten har rapportert for 2024.

4. Budsjettvedtak

Følgende beløp stilles til disposisjon for Landbruksdirektoratet i 2025:

Utgifter

Kap.	Post	Formål	Kroner
1137		Forskning og innovasjon	
	54	Næringsrettet matforskning m.m.	240 000 000
1138		Støtte til organisasjoner m.m.	
	73	Nasjonalt senter for fjellandbruk	4 358 000
1139		Genressurser, miljø- og ressursregistreringer	
	70	Tilskudd til bevaring og bærekraftig bruk av husdyr-, plante og skogtregenetiske ressurser	7 654 000
	71	Tilskudd til genressursforvaltning og miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	1 900 000
1140		Høstbare viltressurser – forvaltning og tilskudd til viltformål (Viltfondet)	
	01	Driftsutgifter	14 129 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	33 183 000
	71	Tilskudd til viltformål, <i>kan overføres</i>	38 578 000
1141		Høstbare viltressurser – jegerprøve, tilskudd til organisasjoner m.m.	
	23	Jegerprøve m.m., <i>kan overføres</i>	4 680 000
	75	Organisasjoner – høstbare viltressurser	1 206 000
1142		Landbruksdirektoratet	
	01	Driftsutgifter	298 230 000
	21	Spesielle driftsutgifter – Beredskapslagring av korn	70 935 000
	45	Større utstyrskjøp og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	12 760 000
	50	Arealressurskart	8 251 000
	60	Tilskudd til veterinærdekning	196 779 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	Tilskudd til fjellstuer	885 000
	71	Tiltak for bærekraftig reindrift, kan overføres	5 926 000
	72	Erstatninger ved ekspropriasjon og leie av rett til reinbeite, <i>overslagsbevilgning</i>	630 000
	73	Tilskudd til erstatninger m.m. etter offentlige pålegg i plante- og husdyrproduksjon, <i>overslagsbevilgning</i>	55 610 000
	74	Kompensasjon til dyreeiere som blir pålagt beitenekt	1 000 000
	75	Støtte til jordbruks- og veksthusnæringen for ekstraordinære strømutfgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	59 544 000
	77	Tilskudd til kompensasjon ved avvikling av pelsdyrhold, <i>kan overføres</i>	150 000 000
	79	Tilskudd til reindriften for del av verdiskaping fra vindkraft	6 000 000
	80	Beredskapslager matmel	1 000 000
1148		Naturskade – erstatninger	
	71	Naturskade – erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	136 300 000
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket	
	51	Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket	3 666 000
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i>	53 603 000
	73	Tilskudd til skog, klima og energitiltak, <i>kan overføres</i>	38 100 000
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	27 500 000
	50	Tilskudd til Landbrukets utviklingsfond	2 548 553 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	Markedstiltak, <i>kan overføres</i>	410 500 000
	71	Tilskudd ved avlingssvikt, <i>overslagsbevilgning</i>	104 400 000
	73	Pristilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	5 903 894 000
	74	Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	17 566 323 000
	77	Utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	397 391 000
	78	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	1 965 007 000
1151		Til gjennomføring av reindriftsavtalen	
	51	Tilskudd til Reindriftens utviklingsfond	73 900 000
	72	Tilskudd til organisasjonsarbeid	8 600 000
	75	Kostnadssenkende og direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	138 400 000
	79	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	4 100 000
0471		Statens erstatningsansvar og Stortingets rettfærdighetsvederlagsordning	
	71	Erstatningsansvar m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	Uten beløp

Inntekter

Kap.	Post	Formål	Kroner
4141	01	Høstbare viltressurser – jegerprøve, tilskudd til organisasjoner m.m.	4 680 000
4142	01	Landbruksdirektoratet Driftsinntekter, refusjoner m.m.	52 381 000
4150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	
	85	Markedsordningen for korn	50 000
5576		Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet	
	70	Forskningsavgift på landbruksprodukt	240 000 000
	72	Jeger- og fellingsavgifter	97 500 000

Det tas forbehold om endringer i tildelinger som følge av eventuelle endringer i statsbudsjettet for 2025.

5. Nærmere omtale av tildeling (og fondsramme) for 2025

5.1 Tildeling under kapittel 1142/4142 post 01 driftsutgifter og driftsinntekter

Kap. 1142 post 01

Tildelingen på 298 230 000 kroner er forutsatt å dekke Landbruksdirektoratets driftsutgifter. LMD vil komme tilbake til virkning av lønnsoppgjør i løpet av høsten 2025. Sammenlignet med saldert budsjett for 2024 er tildelingen økt som følge av lønns- og prisvekst. Tildelingen er redusert som følge av effektiviseringsforventninger knyttet til drift og leieforhold.

Posten er tilført 11 367 000 kroner som følge av at Landbruksdirektoratet overtar direktoratsansvaret for høstbart vilt fra Miljødirektoratet fra 1.1.2025. Av dette skal 4 407 000 kroner dekke omstillingsmidler. 4 000 000 kroner til omstilling, som ble lagt inn i rammen i ordinært budsjett i for 2024 er videreført, slik at direktoratet samlet sett har 8 407 000 kroner til omstillingen i 2025. Øvrige 6 960 000 kroner som er tilført posten for 2025, skal dekke driftsmidler knyttet til det nye ansvaret for forvaltningen av høstbare viltressurser.

Videre er tildelingen økt med 800 000 kroner til bestandsovervåking av villsvin, og til tiltak som bygger opp under målet om å utrydde villsvin i Norge.

Fra 1.1.2023 fikk Landbruksdirektoratet overført oppgaver knyttet til oppfølging av norsk/finsk reingjerdekonvensjon og reingjerdet mot Russland. Finansieringen av dette er flyttet fra kap. 1142, post 45, til post 01, og tildelingen på post 01 er økt med 800 000 kroner som følge av dette.

Direktoratet styrkes med 8 000 000 kroner for å etablere et system for oppfølging av ny gjødselbrukforskrift, herunder å samle inn resultat fra jordprøver.

IKT

Vedlikehold og drift av skogfundsordningen

Inntil 2 400 000 kroner kan belastes sentralt inntrukne rentemidler til vedlikehold og utvikling av fagsystemene for skogordningene.

Departementet viser til kontakt med Landbruksdirektoratet om fornyelse av IKT-systemet WebSkas, også kalt «Skogfond på nett», og konseptutredningen om dette (Rapport 23/3-52 fra Landbruksdirektoratet.) Arbeidet organiseres som et prosjekt, og direktoratet kan i 2025 belaste inntil 5 000 000 kroner av sentralt inntrukne rentemidler til dette.

Nasjonalt foryngelsesprosjekt

Inntil 2 500 000 kroner kan årlig belastes sentralt inntrukne rentemidler til nasjonalt foryngelsesprosjekt i perioden 2024 –2028.

Kap. 4142 post 01

Det er budsjettert med inntekter på 52 381 000 kroner. Dette er driftsinntekter som Landbruksdirektoratet har i forbindelse med administrasjon av LUF og andre fond (dekkes av fondsmidler), saker for Omsetningsrådet (dekkes av omsetningsavgiften), forvaltning av prisutjevningssystemet for melk (PU) (dekkes av PU), forvaltning av kvoteordningen for

melk (dekkes av overproduksjonsavgiftsmidler som følge av produksjon ut over melkekvote), og oppgaver knyttet til forskningsavgiften (dekkes av avgiftsmidler).

5.2 Forvaltning av tilskuddsordninger og erstatninger

Landbruksdirektoratet skal til enhver tid ha oversikt over hvor stor del av bevilgningene som er kommet til utbetaling, og hvor stor del som er bundet opp i bindende tilsagn som ikke er kommet til utbetaling. Landbruksdirektoratet skal påse at samlet utbetaling og tilsagn ikke overskrider beløpene som her stilles til disposisjon for hver enkelt ordning, med tillegg av eventuelt overført beløp fra forrige budsjettår. I den grad ubrukte midler fra 2024 kommer i tillegg, vil dette bli meddelt i eget supplerende tildelingsbrev på et senere tidspunkt.

Kap. 1138 Støtte til organisasjoner m.m.

Post 73 Nasjonalt senter for fjellandbruk

Det tildeles 4 358 000 kroner til Nasjonalt senter for fjellandbruk på Løken gård i Øystre Slidre kommune. Landbruksdirektoratet forvalter tilskuddet.

Kap. 1139 – Genressurser, miljø- og ressursregisteringer

Post 70 Tilskudd til bevaring og bærekraftig bruk av husdyr-, plante- og skogtre genetiske ressurser

Det tildeles 7 654 000 kroner. Av beløpet skal minimum 6 500 000 kroner gå som tilskudd til tiltak og prosjekter for forvaltning av genetiske ressurser og 500 000 kroner øremerkes til Genbanken for verpehøns (Hvam). For søknadsomgangen for tilskudd til genressurstiltak i 2025, skal Landbruksdirektoratet over denne posten dekke Norges kontingent i de europeiske genressursnettverkene Euforgen, ECPGR og ERFP. Tilskuddet skal tildeles i tråd med forskrift om tilskudd til genressurstiltak, husdyr, planter og skogtrær fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 18. desember 2017.

I 2025 skal det legges vekt på at midlene skal støtte opp om et helhetlig bevaringsprogram for bevaringsverdige husdyr, nyttevekster og skogtrær i tråd med *Nasjonal tiltaksplan for bevaring og bærekraftig bruk av genetiske ressurser for mat og landbruk 2023*, og stimulere til økt bruk av slike ressurser for å oppnå effektive og biobaserte innovasjoner i norsk matproduksjon og bidra til økt verdiskapning i Norge. Det kan også på posten overføres ansvar (gitte, ikke innfridde tilsagn) fra 2025 til 2026 på inntil 8 000 000 kroner (tilsagnsfullmakt).

Post 71 Tilskudd til genressursforvaltning og miljøtiltak, kan overføres

Det tildeles 1 900 000 kroner. Midlene skal nyttes til tilskudd til kommunale jordvernstrategier. Nærmere rammer, utlysning og oppfølging skal gjøres i dialog med departementet.

Kap. 1140 Høstbare viltressurser – forvaltning og tilskudd til viltformål (Viltfondet)

Tildelingen til Landbruksdirektoratet omfatter hele bevilgningen på post 01, 21 og 71. Det framgår av Prop. 1 S (2024-2025), i omtalen under kapittel 1140, at postene 01, 21 og 71 skal kunne nyttes til oppgaver under LMD når tiltakene er knyttet til forvaltning av høstbare viltarter, men også til oppgaver under Klima- og miljødepartementet (KLD) når tiltakene er

knyttet til forvaltning av arter som ikke er regnet som høstbare. Bevilgningen fordeles slik at det over tid disponeres 85 prosent til høstbare viltarter og 15 prosent til ikke-høstbare arter. Landbruksdirektoratet skal forestå fordeling av midler til ikke høstbare arter til Miljødirektoratet.

Departementet ber om at Landbruksdirektoratet oversender en tabelloppstilling av den nærmere budsjetteringen av midlene til høstbare viltressurser på kapittel 1140, post 01, 21 og 71 innen 31. mars 2025.

Post 01 Driftsutgifter

Det tildeles 14 129 000 kroner. Midlene skal benyttes til lønn og godtgjørelser til de statlige villreinnemndene og andre driftsutgifter knyttet til viltforvaltningen. Posten finansierer også drift av Jegerregisteret, som Brønnøysundregistrene drifter. Midler til nasjonal jaktstatistikk ble fra 2023 tatt ut fra kap. 1140, post 01, og lagt inn i Finansdepartementets oppdrag til SSB. LMD legger til grunn at direktoratet ivaretar den faglige dialogen med SSB om bruken av midlene.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Det tildeles 33 183 000 kroner. Midlene er rettet mot større nasjonale tiltak, blant annet kjøp av tjenester og utgifter til faglige prosjekter og oppdrag innenfor forvaltning av høstbare viltressurser.

Post 71 Tilskudd til viltformål, kan overføres

Det tildeles 38 578 000 kroner. Midlene skal benyttes til tilskudd til viltformål, jf. [forskrift 19. desember 2018 nr. 2172](#).

Kap. 1141 Høstbare viltressurser – jegerprøve, tilskudd til organisasjoner m.m.

Post 23 Jegerprøve m.m., kan overføres

Det tildeles 4 680 000 kroner. Kap. 1141, post 23, omfatter midler til ordningen med jegerprøve. Tildelingen motsvares av inntektene fra gebyr på jegerprøven på kap. 4141, post 01, og det er knyttet en merinntektsfullmakt til inntektsposten, jf. kap. 4141, post 01.

Post 75 Organisasjoner – høstbare viltressurser

Det tildeles 1 206 000 kroner. Midlene skal benyttes til tilskudd for å stimulere barn og unge til forståelse og bruk av utmarksressursene, jf. forskrift 4. juli 2019 nr. 983.

Kap. 4141 Høstbare viltressurser – jegerprøve, tilskudd til organisasjoner m.m.

Post 01 Jegerprøve, gebyr m.m.

Det er budsjettet med 4 680 000 kroner i inntekter knyttet til jegerprøve, jf. kap. 1141, post 01.

Kap. 1142 Landbruksdirektoratet

Post 21 Spesielle driftsutgifter – Beredskapslagring av korn

Det tildeles 70 935 000 kroner til kjøp av matkorn og lagertjenester for 2025. Målet er at et beredskapslager av matkorn tilsvarende tre måneders forbruk skal være på plass innen 2029. Etter planen skal det i 2025 inngås kontrakter for innkjøp av korn i årene 2026–2029

og lagertjenester for 25 år frem i tid for det enkelte år. En mindre del av tildelingen kan i samråd med LMD brukes til direktoratets administrative kostnader ved ordningen.

Post 45 Større utstyrskjøp og vedlikehold, kan overføres

Det tildeles 12 760 000 kroner. Tildelingen på posten skal prioriteres til oppfølging av norsk/finsk reingjerdekonvensjon og vedlikehold av grensegjerdene mot Finland og Russland. Posten skal også dekke eventuelle erstatningskrav fra finske og russiske myndigheter i samsvar med reinbeitekonvensjon og avtaler. Landbruksdirektoratet skal fordele midler til statsforvalteren til oppfølging av grensegjerder mot Sverige, reinbeiteavtaler i Røros-regionen og vedlikehold av gjerdene i Hemsedal og Lærdal. Posten skal dekke kostnader til kjøp og vedlikehold av feltutstyr og feltkjøretøy som statsforvalteren har behov for i forbindelse med feltoppdrag.

Post 50 Arealressurskart

Det tildeles 8 251 000 kroner til vedlikehold av et arealressurskart (AR5) som gir næringsdrivende og forvaltningen tilgang til arealinformasjon av høy kvalitet. Midlene fordeles videre til NIBIO. Landbruksdirektoratet skal utforme brev med krav til rapportering m.m.

Post 60 Tilskudd til veterinærdekning

Det tildeles 196 779 000 kroner i tilskudd til veterinærdekning. Av disse fordeles 154 272 000 kroner til vaktgodtgjøring, 5 780 000 kroner til administrative kostnader i kommunene og 36 727 000 kroner til stimuleringstiltak i kommunene.

Kommuner kan bruke ubenyttet administrasjonstilskudd til godtgjørelse for vakt. Midlene til vaktgodtgjøring skal fordeles til kommunene ut fra fastlagt vaktinndeling og vaktopplegg. Stimuleringstilskuddet skal fordeles til statsforvalteren, slik departementet har fastsatt nedenfor. Statsforvalteren avgjør hvilke kommuner som skal kunne få stimuleringsmidler i tråd med retningslinjer fra Landbruksdirektoratet.

Fordeling av stimuleringstilskuddet (kroner):

- Statsforvalteren i Innlandet – 3 332 000
- Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus – 962 000
- Statsforvalteren i Vestfold og Telemark – 1 150 000
- Statsforvalteren i Agder – 1 216 000
- Statsforvalteren i Rogaland – 640 000
- Statsforvalteren i Vestland – 6 783 000
- Statsforvalteren i Møre og Romsdal – 3 585 000
- Statsforvalteren i Trøndelag – 5 764 000
- Statsforvalteren i Nordland – 6 246 000
- Statsforvalteren i Troms og Finnmark – 7 049 000

Inntil 880 000 kroner av stimuleringstilskuddet som er fordelt til Statsforvalteren i Troms og Finnmark kan brukes til å sikre tilfredsstillende tilgang på veterinærtjenester på Svalbard. Eventuelle midler som ikke kommer til anvendelse på Svalbard, kan omfordeles av statsforvalteren.

Post 70 Tilskudd til fjellstuer

Det tildeles 885 000 kroner til drift av de tre statseide fjellstueene Jotka, Mollisjok og Ravnastua.

Post 71 Tiltak for bærekraftig reindrift, kan overføres

Det tildeles 5 926 000 kroner.

Landbruksdirektoratet skal, i dialog med statsforvalteren, prioritere midler til:

- Oppfølging og gjennomføring av tiltak for å bidra til at svensk reindrift i Norge utøves i tråd med norsk lov, og til å gi den norske reindriften forutsigbare driftsvilkår.
- Gjennomføring av kontrolltiltak, som reintelling, oppfølging av ulovlige gjerder og oppfølging av godkjente bruksregler.
- Videreføring av et utviklingsprosjekt for reintelling med drone.

Nasjonalt kontaktforum for reindrift skal i 2025 gjennomføres i Finnmark fylke.

Landbruksdirektoratet skal i 2025 tildele 500 000 kroner til Statsforvalteren i Troms og Finnmark til gjennomføring av nasjonalt kontaktforum for reindrift, som skal arrangeres sammen med statsforvalterens reindriftskonferanse. Føringsene for nasjonalt kontaktforum for reindrift vil bli oversendt til statsforvalteren i eget brev. Tildelingen skal dekke kostnader ved å arrangere møtet, og reise og opphold for en/to representanter fra hvert reinbeitedistrikt i fylket. Landbruksdirektoratet deltar på møtet i kontaktforumet.

Posten skal også dekke tiltak ved radioaktivt nedfall.

Post 72 Erstatninger ved ekspropriasjon og leie av rett til reinbeite, overslagsbevilgning

Det tildeles 630 000 kroner til dekning av erstatninger ved ekspropriasjon av rett til reinbeite i Trollheimen, jf. forutsetningene i overskjønn hjemlet av Frostating lagmannsrett 2. september 1999, og beiteleie i samsvar med inngåtte reinbeiteavtaler i Trollheimen. Posten er en overslagsbevilgning.

Post 73 Tilskudd til erstatninger m.m. etter offentlige pålegg i plante- og husdyrproduksjon, overslagsbevilgning

Det tildeles 55 610 000 kroner. Posten er en overslagsbevilgning. Tiltak for å redusere innholdet av radioaktivitet hos storfe og småfe på utmarksbeite som følge av atomulykken i Tsjernobyl blir også dekket over denne posten. Landbruksdirektoratet kan, etter søknad og i spesielt krevende saker, dekke hele eller deler av statsforvalterens kostnader ved kjøp av spesialistvurderinger som trengs for å behandle erstatningssakene på denne posten. Landbruksdirektoratet skal i 2025 videreføre arbeidet med å sikre tilgangen på giesesalt og saltslikkestein til beredskapslager for bruk til beitedyr for å redusere opptak av radioaktivt cesium fra utmarksbeite. En mindre andel av tildelingen kan etter avtale med LMD belastes administrative kostnader i forbindelse med anskaffelsen.

Post 74 Kompensasjon til dyreeiere som blir pålagt beitenekt

Det tildeles 1 000 000 kroner.

Post 75 Støtte til jordbruks- og veksthusnæringen for ekstraordinære strømutfgifter, overslagsbevilgning

Det tildeles 59 544 000 kroner. Posten er en overslagsbevilgning. Ordningen ble etablert i 2022, med virkning fra desember 2021, og har blitt forlenget ut 2025. En mindre del av tildelingen kan brukes til administrative kostnader. Belastninger av administrasjonskostnader skal avklares med LMD.

Post 77 Tilskudd til kompensasjon ved avvikling av pelsdyrhold, kan overføres

Det tildeles 150 000 000 kroner. En mindre del av tildelingen kan brukes til administrative kostnader. Belastninger av administrasjonskostnader skal avklares med LMD. Det er gitt en tilsagnsfullmakt på 92 700 000 kroner.

Post 78 Tilskudd til omstilling ved avvikling av pelsdyrhold

Posten omfatter i hovedsak omstillingsmidler forvaltet av Innovasjon Norge, men også midler til arbeidsrettet kompetanseheving forvaltet av Landbruksdirektoratet. Det skal ikke gis nye tilsagn til arbeidsrettet kompetanseheving i 2025.

Post 79 Tilskudd til reindriften for del av verdiskaping fra vindkraft

Landbruksdirektoratet skal forvalte tilskuddsordningen. Det tildeles 6 000 000 kroner som skal gå til reinbeitedistrikter/ siidaer/samebyer der et vindkraftprosjekt, alene eller sammen med andre tiltak, kan ha vesentlige negative konsekvenser for reindrift. Landbruks- og matdepartementet oversender grunnlaget for utbetalingene i 2025 i eget brev.

Post 80 Beredskapslager matmel

Det tildeles 1 000 000 kroner til beredskapslager for matmel i Troms og Finnmark. Landbruksdirektoratet skal utrede detaljene i, og forvalte ordningen. Det må vurderes om det bør etableres ett eller flere lager, basert på forsyningskostnader og driftskostnader. Direktoratet kan belaste ordningen for administrative kostnader. Belastninger av administrasjonskostnader skal avklares med LMD.

Kap. 1148 – Naturskade – erstatninger

Post 71 Naturskade – erstatninger, overslagsbevilgning

Det tildeles 136 300 000 kroner. Posten er en overslagsbevilgning. Tildelingen skal dekke innfrielse av tilsagn fra tidligere år som kommer til utbetaling i 2025, og eventuelt utbetaling av deler av de tilsagnene som gis i 2025. I tillegg skal tildelingen dekke kostnader ved taksering av skader, informasjons- og kompetansetiltak og andre tiltak som bidrar til å redusere skadevirkningene av framtidige naturulykker eller øker virkningen av de ressursene som blir nyttet på naturskadeområdet. Tildelingen skal også dekke nødvendige utgifter til ekstrahjelp, og vedlikehold og utvikling av IKT-system for ordningen. I tillegg kan administrative kostnader ved Klagenemnda for naturskader dekkes over posten. Det kan under posten overføres ansvar (gitte, ikke innfridde tilsagn) fra 2025 til 2026 på inntil 159 100 000 kroner (tilsagnsfullmakt).

1149 Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket

Post 71 Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket, kan overføres

Det tildeles 53 603 000 kroner til infrastrukturtiltak i skogbruket, der den nærmere fordelingen

av midlene til skogsveiformål og tømmerkaier skal skje i samråd med departementet. Tildelingen skal dekke innfrielse av tilsagn fra tidligere år som kommer til utbetaling i 2025, og eventuelt utbetaling av deler av de tilsagnene som gis i 2025. Det kan under posten overføres ansvar (gitte, ikke innfridde tilsagn) fra 2025 til 2026 på inntil 59 100 000 kroner (tilsagnsfullmakt).

Post 73 Tilskudd til skog, klima og energiltak, kan overføres

Det tildeles 38 100 000 kroner til klimatiltak i skog. Fordeling av midlene mellom tiltakene, jf. Prop. 1 S (2024–2025), gjøres på grunnlag av utviklingen i søknadstilfanget og erfaringene fra forvaltningen av tiltakene under ordningene i perioden 2017–2024 og nærmere dialog med departementet.

Kap. 1150 – Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Landbruksdirektoratet tildeles 27 500 000 kroner, herunder 8 500 000 kroner til utvikling av nytt landbruksregister, 4 000 000 kroner til ny løsning for innrapportering av avregninger av korn, 2 000 000 kroner til nytt forvaltningssystem for gjødselbruksforskriften og 10 000 000 kroner til IKT-tiltak i direktoratet i forbindelse med utvikling av eventuell omlegging fra telledato til nytt utmålingsgrunnlag for tilskudd for storfe. I tillegg tildeles inntil 2 000 000 kroner til evalueringen av RMP og inntil 1 000 000 kroner til utredninger i forbindelse med gjennomgangen av korn- og kraftfôrpolitikken.

Post 70 Markedstiltak, kan overføres

Det tildeles 410 500 000 kroner:

- 70.11 Tilskudd til markedstiltak grøntsektoren
 - Det tildeles 47 400 000 kroner. Midlene tildeles Omsetningsrådet. Det forutsettes at Omsetningsrådet anvender midlene i samsvar med forutsetningene i jordbruksoppgjøret.
- 70.12 Tilskudd råvareprisutjevningsordningen
 - Det tildeles 315 100 000 kroner.
- 70.13 Tilskudd til avrensordningen poteter
 - Det tildeles 48 000 000 kroner, herav 23 500 000 kroner til potetsprit og 24 500 000 til potetstivelse.

Post 71 Tilskudd ved produksjonssvikt, overslagsbevilgning

Det tildeles 104 400 000 kroner. Posten er en overslagsbevilgning og gjelder tilskudd ved produksjonssvikt i plante- og honningproduksjon.

Post 73 Pristilskudd, overslagsbevilgning

Det tildeles 5 903 894 000 kroner. Posten er en overslagsbevilgning:

- 73.11 Pristilskudd ull:
 - Det tildeles 117 740 000 kroner. Landbruksdirektoratet er ansvarlig for differensieringen av tilskuddssatsene på de ulike kvalitetene av ull og skinn.
- 73.13 Pristilskudd melk

- Det tildeles 1 532 928 000 kroner, herav 65 200 000 kroner til grunntilskudd geitemelk, 21 241 000 kroner til økologisk melk og 1 446 487 000 kroner til pristilskudd melk.
- 73.15 Pristilskudd kjøtt
 - Det tildeles 1 758 024 000 kroner, herav 117 250 000 kroner til grunntilskudd (sau/lam og geit/kje), 445 210 000 kroner til kvalitetstilskudd (storfe), 685 430 000 kroner til distriktstilskudd, 510 134 000 kroner i tilskudd til lammeslakt og kjeslakt.
- 73.16 Distriktstilskudd egg
 - Det tildeles 5 400 000 kroner.
- 73.17 Pristilskudd grøntsektoren
 - Det tildeles 361 052 000 kroner. Underposten omfatter 17 800 000 kroner til distriktstilskudd potet og grønt i Nord-Norge og 343 252 000 kroner til distriktstilskudd frukt og bær.
- 73.18 Frakttilskudd
 - Det tildeles 547 000 000 kroner. Dette omfatter 215 000 000 kroner til frakt av kjøtt, 13 000 000 kroner til frakt av egg, 207 300 000 kroner til frakt av kraftfôr og 111 700 000 kroner til frakt av korn. For tildelingene til frakttilskudd for hhv. korn og kraftfôr vises det til omtale i Prop. 1 S (2024–2025), kap. 1150, underpost 73.18 Frakttilskudd, 2. avsnitt.
- 73.19 Pristilskudd korn
 - Det tildeles 1 581 750 000 kroner. Underposten omfatter 1 501 590 000 kroner til prisnedskrivning og 80 160 000 kroner til matkornstilskudd.

Post 74 Direkte tilskudd, kan overføres

Det tildeles 17 566 323 000 kroner:

- 74.11 Driftstilskudd melk og kjøtt
 - Det tildeles 2 925 113 000 kroner. Av beløpet er det avsatt 766 513 000 kroner til kjøttproduksjon og 2 158 600 000 kroner til melkeproduksjon.
- 74.14 Tilskudd husdyr
 - Det tildeles 4 959 373 000 kroner. Av beløpet er det avsatt 4 928 573 000 kroner til tilskudd til husdyr og 30 800 000 kroner til genbevaring av husdyrraser.
- 74.16 Beitetilskudd
 - Det tildeles 2 334 907 000 kroner fordelt med 1 459 900 000 kroner for dyr på utmarksbeite og 875 007 000 kroner i generelt beitetilskudd.
- 74.17 Areal- og kulturlandskapstilskudd
 - Det tildeles 6 072 052 000 kroner fordelt med 2 653 100 000 kroner til kulturlandskapstilskudd og 3 418 952 000 kroner til arealtilskudd.
- 74.19 Tilskudd til regionale miljøprogram
 - Det tildeles 1 106 100 000 kroner. Midlene fordeles som rammer i tildelingsbrevet til statsforvalteren i fylkene.
- 74.20 Tilskudd til økologisk jordbruk
 - Det tildeles 168 778 000 kroner. Disse er fordelt med 81 800 000 kroner til husdyrtilskudd og 86 978 000 kroner i arealtilskudd.

Post 77 Utviklingstiltak, kan overføres

Det tildeles 397 391 000 kroner.

- 77.11 Tilskudd til dyreavl m.m.
 - Det tildeles 147 496 000 kroner, fordelt med 39 600 000 kroner til semintjenester, 89 051 000 kroner til veterinære reiser, 2 000 000 kroner til vaksiner mot ringorm og 16 845 000 kroner til søknadsberettigede avlsorganisasjoner. Det forutsettes at avlsorganisasjonene samarbeider med Norsk genressurssenter for å bidra til at genetiske ressurser som ligger i små og sårbare populasjoner av tradisjonelle norske raser ikke går tapt, herunder bidra til semin på slike raser, når det anses hensiktsmessig. Landbruksdirektoratet skal innhente uttalelse fra Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag om tilskudd til avlsorganisasjoner.
- 77.12 Tilskudd til frøavl m.m.
 - Det tildeles 35 560 000 kroner. Ordningen omfatter pristilskudd, arealtilskudd og lagringstilskudd med en samlet ramme på 23 060 000 kroner og 12 500 000 kroner til tilskudd til beredskapslagring av såkorn.
- 77.13 Tilskudd til rådgivning.
 - Det tildeles 118 000 000 kroner. Utover støtten til Norsk Landbruksrådgivning SA (NLR) er det satt av 1 000 000 kroner til Norsk Gartnerforbunds arbeid med energi- og klimarådgivning i veksthusnæringen.
- 77.15 Tilskudd til kvalitetstiltak
 - Det tildeles 69 635 000 kroner til følgende tiltak:
 - Utvikling av plantemateriale, nordisk – 2 400 000 kroner.
 - Utvikling av plantemateriale, oppformering – 12 875 000 kroner
 - Herav 11 375 000 til Sagaplant og 1 500 000 kroner til NMBU
 - Utvikling av plantemateriale, Graminor – 35 760 000 kroner
 - Kvalitetstiltak settepotetavl – 18 600 000 kroner
- 77.17 Tilskudd til fellesanlegg for frukt
 - Det tildeles 26 700 000 kroner.

Post 78 Velferdsordninger

Det tildeles 1 965 007 000 kroner.

- 78.11 Tilskudd for avløsning
 - Det tildeles 1 572 266 000 kroner.
- 78.12 Tilskudd til avløsning ved sykdom, fødsel m.m.
 - Det tildeles 208 749 000 kroner.
- 78.14 Tilskudd til sykepengeordningen
 - Det tildeles 40 900 000 kroner. Landbruksdirektoratet skal overføre midlene til Folketrygdfondets kap. 5700, post 71 (trygdeavgift).
- 78.15 Tilskudd til landbruksvikarordningen
 - Det tildeles 79 092 000 kroner, hvorav 1 000 000 kroner skal gå til gjennomføring av avløserkurs. Midlene fordeles som rammer i tildelingsbrevet til statsforvalteren i fylkene, som fordeler midlene videre mellom avløserlagene.

- 78.16 Tilskudd til tidligpensjonsordningen
 - Det tildeles 64 000 000 kroner.

Kap. 4150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.

Post 85 Markedsordningen for korn

Det er budsjettert med 50 000 kroner i inntekter på posten i 2025. Posten omfatter inntekter fra prisutjevningsbeløp på kraftfôrråvarer.

Kap. 1151 – Til gjennomføring av reindriftsavtalen

Post 51 Tilskudd til Reindriftens utviklingsfond

Det tildeles 73 900 000 kroner.

Post 72 Tilskudd til organisasjonsarbeid

Det tildeles 8 600 000 kroner i organisasjonstilskudd til Norske Reindriftsamers Landsforbund (NRL). Landbruksdirektoratet utformer tilskuddsbrev med krav til rapportering m.m. Kopi av NRLs rapportering oversendes departementet.

Post 75 Kostnadssenkende og direkte tilskudd, kan overføres

Det tildeles 138 400 000 kroner fordelt på disse ordningene:

- Tilskudd til reinbeitedistrikt og reinlag 37 100 000 kroner.
- Produksjonspremie – 56 300 000 kroner.
- Kalveslaktetilskudd – 35 700 000 kroner.
- Særskilt driftstilskudd til ungdom 2 200 000 kroner.
- Etableringstilskudd – 5 200 000 kroner.
- Ektefelle- og samboertilskudd – 800 000 kroner.
- Særskilt driftstilskudd til kvinner med egen siidaandel – 1 100 000 kroner.

Post 79 Velferdsordninger, kan overføres

Det tildeles 4 100 000 kroner fordelt på disse ordningene:

- Tidligpensjon – 2 300 000 kroner.
- Tilskudd for avløsning ved svangerskap, fødsel, adopsjon og dødsfall – 1 300 000 kroner.
- Tilskudd til sykepengeordningen i reindriften – 500 000 kroner
Landbruksdirektoratet skal overføre midlene til Folketrygdfondet kap. 5700, post 71 (trygdeavgift).

5.3 Fond

Landbruksdirektoratet har forvaltningsansvaret, herunder regnskapsføreransvaret, for følgende statlige fond:

- Landbrukets utviklingsfond (LUF)
- Reindriftens utviklingsfond (RUF)
- Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter (FFL)
- Utviklingsfondet for skogbruket
- Viltfondet

Når det gjelder administrative kostnader ved forvaltning av fond, dekkes disse generelt av fondet der vedtektene gir grunnlag for det. Betalingsformidling fra fondene skal skje gjennom statens konsernkontoordning. Tilsagn om tilskudd gitt av departementet forutsettes også utbetalt og regnskapsført av Landbruksdirektoratet. Direktoratet skal overføre midlene fra statsbudsjettet til de enkelte fond, slik at fondene til enhver tid har en positiv saldo til statskassen. Overføringene bes foretatt i halvårlige terminer, i januar og juli. Der fondsmidlene finansierer tilskuddsordninger, gjelder det som er omtalt i kap. 5.2 (innledningen) om forvaltning av tilskuddsordninger.

Landbrukets utviklingsfond (LUF)

Når det gjelder ordninger over LUF som forvaltes av Innovasjon Norge (IN), skal Landbruksdirektoratet utbetale midler fra LUF til IN i terminer 4–6 ganger pr. år. Det skal legges opp til regelmessig avstemming av fondsregnskapet og INs regnskap. Landbruksdirektoratet må vektlegge kontakten med IN for å sikre god samhandling og avstemming av regnskapene. IN forvalter også midler over Reindriftens utviklingsfond (RUF) til Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping for driftsåret 2024/2025. Landbruksdirektoratet bes overføre midlene, til sammen 8 200 000 kroner, til IN 2 ganger pr. år.

Kapitalsituasjonen og likviditetsutviklingen for LUF må holdes under oppsyn. Inndragning av ubenyttede rammer er et tiltak for å redusere fremtidig ansvar. I jordbruksoppgjøret 2023 ble partene enige om å møtes innen 15. februar hvert år for å vurdere inndragning av rammer. Hovedregelen skal være inndragning av rammer, men med åpning for vurdering av hver av postene. Ubenyttede rammer fra ordninger med samfinansiering fra andre budsjettkapitler og tidsbegrensede ordninger/prosjekter som ikke er avsluttet inndras ikke. Vi ber Landbruksdirektoratet, som administrativ forvalter av fondet, om å følge opp denne føringen og komme med forslag til inndragning av rammer på de enkelte ordningene.

Det er fra LUF tildelt 78 000 000 kroner til Stiftelsen Norsk Mat. Landbruksdirektoratet bes overføre midlene til stiftelsen i to utbetalinger. Stiftelsen mottar oppdragsbrev fra LMD.

Det er fra LUF tildelt 17 000 000 kroner til drift av Nasjonal modell for voksenagronomen. Landbruksdirektoratet skal overføre midlene til fylkeskommunene i henhold til oppdragsbrev fra LMD til fylkeskommunene.

Det er fra LUF tildelt:

- 61 000 000 kroner til regionale tilretteleggingstiltak i landbruket.
- 25 000 000 kroner til områderettet satsing på bærekraftig matproduksjon i nord
- 15 000 000 kroner til regionale kompetansenettverk for lokalmat
- 3 000 000 kroner til fjellandbruket

Ordninger nevnt i kulepunktene over forvaltes av fylkeskommunene. Landbruksdirektoratet skal overføre midlene til fylkeskommunene i henhold til oppdragsbrev fra LMD til fylkeskommunene. Ansvar for å følge opp satsingen på fjellandbruket er fra 01.01.2024 flyttet fra statsforvalteren til Trøndelag fylkeskommune.

Det er tildelt 1 500 000 kroner over LUF og 1 500 000 kroner over RUF til ordningen med konfliktforebyggende tiltak mellom reindrift og annen berørt part. Statsforvalteren i Trøndelag forvalter ordningen. Landbruksdirektoratet overfører tildelingen fra RUF til LUF, slik at midlene under ordningen samlet sett ligger i LUF.

Midler til forskning

Landbruksdirektoratet har sekretariatsansvar for styret for Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter og styret for FoU-midler over jordbruksavtalen. Det er viktig at det videreutvikles et godt samarbeid og en formålstjenlig ansvarsdeling mellom styrene og Norges forskningsråd, slik at virkemiddelbruken gir best mulig effekt samlet sett. Midler i Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter budsjetteres i statsbudsjettet på kap. 1137, post 54, og kap. 5576, post 70. Styret for fondet disponerer midlene, jf. årlig brev fra LMD om budsjett for kommende år. FoU-midlene over jordbruksavtalen (LUF) disponeres av styret for FoU-midler over jordbruksavtalen. Avtalepartenes prioriteringer for bruken av midlene framgår av kap. 7.2.6 i Prop. 105 S (2023–2024), jf. brev av 24. juni 2024 fra LMD til styret.

Viltfondet

Landbruksdirektoratet har fra 1. januar 2025 forvaltningsansvaret, herunder regnskapsføreransvaret, for Viltfondet. Instruks for Viltfondet, fastsatt 26. september 2024, følger som vedlegg til tildelingsbrevet. Departementet legger til grunn at Miljødirektoratet utarbeider årsregnskap og årsrapport for 2024.

Fondsbevilgninger

Kap. 1137 Forsking og innovasjon

Post 54 Næringsretta matforskning m.m.

Det tildeles 240 000 000 kroner, jf. omtale under *Midler til forskning*.

Kap. 5576 Sektoravgifter under LMD

Post 70 Forskningsavgift på landbruksprodukt

Posten omfatter inntekter på 240 000 000 kroner fra forskningsavgiften på landbruksprodukter, og har en motsvarende utgiftspost under kap. 1137, post 54, jf. omtale ovenfor.

Post 72 Jeger- og fellingsavgifter

Inntektene fra jeger- og fellingsavgifter som betales inn til Viltfondet og overføres statsregnskapet, er budsjettert på kap. 5576, post 72, med 97 500 000 kroner. Departementet viser til LMDs Prop. 1 S (2024–2025) for en oversikt over disponeringen av de samlede inntektene fra Viltfondet.

1149 Verdiskapings- og utviklingstiltak i landbruket

Post 51 Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket

Det tildeles 3 666 000 kroner.

Kap. 1150 – Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.

Post 50 Tilskudd til Landbrukets utviklingsfond

Det tildeles 2 548 553 000 kroner

Av tiltakene i tabell 5.11 i Prop. 1 S (2024–2025) har Landbruksdirektoratet forvaltningsansvar for disse:

- *Nasjonale tilretteleggingsmidler inkl. grøntprosjekt*
 - o Det er tildelt 16 000 000 kroner.
- *Forskning og utvikling*
 - o Det er tildelt 91 500 000 kroner, jf. omtale under *Midler til forskning*.
- *Prosjektet PRESIS*
 - o Det er tildelt 4 000 000 kroner. Landbruksdirektoratet utbetaler midlene til NIBIO. Direktoratet deltar i styringsgruppen for prosjektet. 2025 er prosjektets siste år, jf. Prop. 105 S (2023–2024). LMD ber direktoratet gjøre en vurdering av hvordan resultatene kan tas videre ut i praksis og vurdere eventuelle problemstillinger knyttet til tilgjengeliggjøring av resultater.
- *Skogbruk*
 - o Det er avsatt 275 000 000 kroner til skogbruk over LUF. Fordeling av midlene ble drøftet med jordbruksavtalepartene i et fordelingsmøte 20. november 2024. Landbruksdirektoratet skal forvalte 252 millioner kroner av midlene til skogbruk over LUF fordelt på følgende tiltak: Det er avsatt 221 millioner kroner til nærings- og miljøtiltak i skogbruket som fordeles som rammer i tildelingsbrevet til statsforvalteren. Statsforvalteren fordeler rammer videre til kommunene, som forvalter midlene. Midlene fordeles med 120 millioner kroner til vegbygging og drift med taubane, hest o.a. og 98 millioner kroner til skogkultur og andre tiltak. Av rammen til nærings- og miljøtiltak er 3 millioner kroner øremerket til miljøtiltak for 2024. Det er avsatt 31 millioner kroner til skogbruksplanlegging med miljøregistreringer, herav 28 millioner kroner som fordeles i tildelingsbrevet til statsforvalteren. Av bevilgningen skal Landbruksdirektoratet overføre 1 000 000 kroner til NIBIO til AR5 på skogarealer. I tillegg kan inntil 2 000 000 kroner brukes til drift og videreutvikling av Skogportalen og SBASE, videreutvikling av opplegg for miljøregistreringer i skog, herunder oppfølging av rapporten «Den eldste skogen og nøkkelbiotopene», kontroll av miljøregistreringer, og videre bruk av SR-16 i skogbruksplanleggingen. Det er også behov for å utvikle fagsystemet ØKS for mer effektiv forvaltning av ordningen.
 - o Det er avsatt 6 millioner kroner til kystskogbruket. Midlene tildeles fylkeskommunene i oppdragsbrev fra LMD.
- *Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)*
 - o Det er tildelt 220 000 000 kroner som fordeles som rammer i tildelingsbrevet til statsforvalteren. Statsforvalteren fordeler midlene videre til kommunene. Kommuner med arealer som drenerer til vassdrag som renner ut i Oslofjorden skal ha en større del av økningen, slik at kommunen kan prioritere tilskudd til vannmiljøtiltak.
- *Drenering*

- Det er tildelt 148 000 000 kroner som fordeles som rammer i tildelingsbrevet til statsforvalteren. Statsforvalteren fordeler midlene videre til kommunene. Av hensyn til blant annet vannmiljøutfordringer, skal arealer med korn, grønnsaker og poteter fortsatt prioriteres ved fordeling av midler. Det er viktig at signalet fra Prop. 105 S (2024–2025) om at satsen fremover skal ligge fast på dette nivået, formidles til kommunene.
- *Klimasmart landbruk*
 - Det er tildelt 12 000 000 kroner. Midlene tildeles etter søknad til Landbruksdirektoratet. Midlene skal gå til mobilisering til bruk av kalkulatorene, utvikling og nødvendig oppdatering av kalkulatorene.
- *Tilskudd til tiltak i beiteområde*
 - Det er tildelt 32 000 000 kroner under ordningen. Av rammen er 1 000 000 kroner øremerket til Norsk sau og geit sitt arbeid med rådgivning av beitelagene. 6 500 000 kroner er øremerket CWD-tiltak i Nordfjella og på Hardangervidda.
- *Handlingsplan for plantevernmidler*
 - Det er tildelt 15 000 000 kroner.
- *Klima- og miljøprogram*
 - Det er tildelt 40 000 000 kroner til utviklingstiltak og informasjonstiltak på klima- og miljøområdet. Landbruksdirektoratet og statsforvalteren forvalter midlene. 11 000 000 kroner settes av til regionale tiltak som fordeles i tildelingsbrevet til statsforvalteren. Øvrige avsetninger forvaltes av Landbruksdirektoratet jf. føringer gitt i Prop. 105 S (2023–2024).
- *Biogass*
 - Det er tildelt 23 000 000 kroner.
- *Tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruk og verdensarvområder*
 - Det er tildelt 25 000 000 kroner som fordeles som rammer i tildelingsbrevet til statsforvalteren unntatt en mindre del som settes av til sentrale tiltak og som avklares med departementet. Statsforvalteren fordeler rammene videre til kommunene. Tildelingen må ses i sammenheng med Klima- og miljødepartementets midler til disse tiltakene.
- *Utviklingstiltak innen økologisk jordbruk*
 - Det er tildelt 15 000 000 kroner.
- *Villsvin*
 - Det er tildelt 2 500 000 kroner til tiltak mot villsvin, jf. Handlingsplan mot villsvin. Midlene skal benyttes til Villsvinprosjektet og innsats for å redusere forekomst og utbredelse av villsvin. Departementet viser til at direktoratet også har fått tilført 800 000 kroner til kap. 1142, post 01, til bestandsovervåking av villsvin, og til tiltak som bygger opp under målet om å utrydde villsvin i Norge. Den nærmere fordelingen av midler på tiltak gjøres i samråd med departementet.

Kap. 1151 Til gjennomføring av reindrifftsavtalen

Post 51 Tilskudd til Reindriftens utviklingsfond

Det tildeles 73 900 000 kroner. På bakgrunn av fondets økonomiske situasjon er tildelingsrammen satt lik årets tildeling.

I reindrifftsavtalen 2024/2025 har avtalepartene satt av 59 050 000 kroner til følgende ordninger:

- Konfliktforebyggende tiltak – 1 500 000 kroner
- Utviklingsprogrammet, reindrifftsavtalens andel – 8 200 000 kroner
- Fagbrevordningen – 4 000 000 kroner
- Markedstiltak – 5 000 000 kroner
- Pramming av rein – 6 000 000 kroner
- Lærings- og omsorgsbaserte tjenester – 3 000 000 kroner
- Klassifiseringssystemet for reinsdyrkjøtt – 500 000 kroner
- Beredskapsfond – 10 000 000 kroner
- Kostnader beredskapsutvalg – 700 000 kroner
- Frakttilskudd – 3 000 000 kroner
- Rapportering av slaktet rein – 350 000 kroner
- HMS i reindrifften – 3 000 000 kroner
- Helsetjenesten for rein – 2 000 000 kroner
- Tilskudd til utgifter ved fôring og flytting – 4 500 000 kroner
- Rådgivningstjeneste arealsaker – 5 000 000 kroner
- Tilskudd til distriktsplaner – 1 500 000 kroner
- Prosjekt mot hets og rasisme – 800 000 kroner

Det settes av 14 850 000 kroner til disposisjon for styret for Reindrifftens utviklingsfond. RUF-styret skal legge opp en plan for bruk av de frie midlene som kan bidra til å nå målene i reindrifftspolitikken, i samsvar med formålet i forskrift om Reindrifftens utviklingsfond.

Landbruksdirektoratet overfører tildelingen for HMS i reindrifften fra RUF til Landbruksdirektoratet, slik at tilskudd til NLR utbetales samlet.

5.4 Tollkvoter på landbruksvarer

Landbruksdirektoratet forvalter ordningen med tollkvoter for landbruksvarer. Tollkvotene er dels et resultat av WTO-avtalen, EØS-avtalen, frihandelsavtaler med ulike land, tollpreferanseordningen overfor utviklingsland (GSP), og dels fastsatt av forvaltningen som virkemidler i importpolitikken som føres på det aktuelle området. De fleste tollkvotene fordeles ved auksjon for ett år av gangen. Ordningen budsjetteres under Finansdepartementet, kap. 5511, post 71, jf. Prop. 1 LS (2024–2025) Skatter, avgifter og toll 2025.

5.5 Erstatninger

Landbruksdirektoratet gis fullmakt fra LMD til å belaste kap. 0471, post 71, for erstatninger som er omfattet av rundskriv G-01/2017 fra Justis- og beredskapsdepartementet. Vi presiserer at direktoratet er ansvarlig for at vilkårene for å utgiftsføre erstatningsutbetalinger på kap. 0471, post 71, er oppfylt i henhold til rundskrivets bestemmelser, og at Justis- og beredskapsdepartementet varsles i henhold til rundskrivets punkt 4. LMD ber om å bli varslet om erstatningsutbetalinger som overstiger 250 000 kroner. Eventuelle utbetalinger bør også kort omtales i direktoratets årsrapport.

6. Fullmakter for budsjettåret 2025

Årlige fullmakter gis nedenfor. For øvrige fullmakter vises det til Hovedinstruksen.

6.1 Budsjettfullmakter

Stortinget har vedtatt følgende budsjettfullmakter som angår Landbruksdirektoratet.

Merinntektsfullmakter

Overskride tildelingen under	Mot tilsvarende merinntekter under
Kap. 1137 post 54	Kap. 5576 post 70
Kap. 1141 post 23	Kap. 4141 post 01
Kap. 1142 post 01	Kap. 4142 post 01

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og får derfor også virkning for kapittel 1633, post 01, for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift. Merinntekter og eventuelle mindreinntekter blir tatt med i beregningen av overføring av ubrukt tildeling til neste år.

Tilsagnsfullmakter – Landbruksdirektoratet

Kap.	Post	Benevning	Samlet ramme
1139	70	Tilskudd til bevaring og bærekraftig bruk av husdyr-, plante- og skogtregenetiske ressurser	8 000 000
1142	77	Tilskudd til kompensasjon ved avvikling av pelsdyrhold	92 700 000
1148	71	Naturskade, erstatninger	159 100 000
1149	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket	59 100 000

Fullmakt til postering mot mellomværendet med statskassen

Landbruksdirektoratet gis fullmakt til regnskapsføring av a konto forskudd til slakteri og meieri, og til forskningsavgift, omsetningsavgift og overproduksjonsavgift, mot mellomværendet med statskassen.

Forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein – Landbruksdirektoratet

Landbruksdirektoratet kan overskride tildelingen under kap. 1142, post 01, med inntil 500 000 kroner i sammenheng med forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein.

Bestillingsfullmakt – Beredskapslagring av matkorn

Landbruksdirektoratet kan forplikte staten for framtidige budsjettår utover gitt tildeling under kap. 1142 Landbruksdirektoratet, post 21 spesielle driftsutgifter – Beredskapslagring av korn, med samla ramme for gamle og nye forpliktelser på inntil 1 800 000 000 kroner.

Fullmakter etter bevilgningsreglementet

Rundskriv R-110 fra Finansdepartementet angir fullmakter til avvik fra bevilgningsreglementets hovedprinsipper og som Landbruks- og matdepartementet har anledning til å delegere videre til underliggende virksomheter.

Landbruksdirektoratet får med dette fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret. Fullmakten forutsetter at vilkårene i Finansdepartementets rundskriv R-110, punkt 2.3 er oppfylt. Rundskriv R-110 og instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor, er for tiden under revisjon. Det kan forventes justeringer i fullmakter og retningslinjer for leieavtaler, og LMD vil komme tilbake til dette i 2025.

Følgende skal legges frem for departementet før avtaleinngåelse:

- Avtaler som medfører større økonomiske forpliktelser ut over budsjettåret.
- Avtaler av potensielt strategisk betydning.
- Nye husleieavtaler av vesentlig omfang.
- Vesentlige endringer av en løpende avtale av større omfang.

For alle avtaler utover budsjettåret må virksomheten nøye vurdere behovet for oppsigelsesklausuler. LMD understreker at det ikke er anledning til å inngå lånelignende avtaler i strid med Grunnloven og Bevilgningsreglementet. Dersom Landbruksdirektoratet har behov for ytterligere fullmakter som fremkommer av R-110, ber vi om at dette tas opp med departementet.

For personalfullmakter vises det til hovedinstruksen.

7. Rapportering

Kravene til årsrapporten fremkommer av hovedinstruksen. Årsrapporten for 2025 har frist for oversendelse til LMD den 15. mars 2026. Årsrapport sendes LMD elektronisk (postmottak@lmd.dep.no) med kopi til Riksrevisjonen (postmottak@riksrevisjonen.no). Øvrige rapporteringskrav for 2025 framgår også av vedlegg til tildelingsbrevet.

Årets aktiviteter og resultater

Rapportering på virksomhetens bidrag til måloppnåelse jf. punkt 2 om mål og hovedprioriteringer, rapporteres hovedsakelig i årsrapportens del III – *Årets aktiviteter og resultater*.

Styring og kontroll

Rapportering på administrative forhold rapporteres hovedsakelig i årsrapportens del IV – *Styring og kontroll*.

Sikkerhet og beredskap

Virksomheten vil i løpet av andre eller tredje kvartal 2025 bli bedt om en særskilt rapportering knyttet til forebyggende sikkerhet, jf. virksomhetenes årlige rapportering til NSM.

Respsmiljø for kritiske IKT-hendelser

Landbruksdirektoratet skal rapportere til departementet i eget brev innen 15. mars 2025 om status på arbeidet i landbruks- og matCERT, samt en overordnet omtale av hendelser som er varslet/håndtert i CERT-miljøet.

Regnskapsrapportering

Landbruksdirektoratet skal i del VI – *Årsregnskap* i årsrapporten avlegge årsregnskap i henhold til Hovedinstruksen og retningslinjer fra Finansdepartementet (R-115).

Delårsrapportering og innspill til nysalderingen

Landbruksdirektoratet skal rapportere regnskapstall per andre tertial 2025 innen 20. september 2025. Regnskapsrapporteringen skal fordeles på kapittel- og postnivå. Det skal rapporteres både på utgifts- og inntektskapitler. Vesentlige avvik i forhold til budsjetttrammer og forutsetninger skal forklares. Innen samme dato skal det også rapporteres på behov for budsjettmessige endringer til nysalderingen.

8. Styringskalender

Oversikten under viser tentative datoer for etatsstyringsmøter samt frister for rapportering i 2025.

Måned	Aktivitet	Dato
Januar/Februar	Avslutning statsregnskap 2024 Endringsbehov revidert budsjett (RNB)	Frist kommer i eget brev 15. februar
Mars	Innspill til RNB 2025 Årsrapport 2024 LUF-rapport RUF-rapport <u>Kontaktmøter vår:</u> Avd. landbruksproduksjon Avd. digitalisering og organisasjon Avd. ressurs og areal Avd. handel og industri Avd. reindrift	1. mars 15. mars 15. mars 15. mars 10. mars 12. mars 14. mars 17. mars 20. mars
April	Etatsstyringsmøte vår	8. april
Juni	Innspill til Prop. 1 S	19. mai
September	Delårsrapportering regnskap og endringsbehov budsjett 2025 (nysaldering)	20. september
Oktober	<u>Kontaktmøter høst:</u> Avd. landbruksproduksjon Avd. reindrift Avd. handel og industri Avd. digitalisering og organisasjon Avd. ressurs og areal	13. oktober 14. oktober 16. oktober 20. oktober 22. oktober
November/desember	Forslag til satsingsforslag 2027 Innspill - satsingsforslag år 2027 Etatsstyringsmøte høst	15. juni 1. november 9. desember

Med hilsen

Nils Øyvind Bergset (e.f.)
avdelingsdirektør

Åshild Bygdås Høgset
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

Vedlegg: Rapporteringskrav til Landbruksdirektoratet

Dette vedlegget til tildelingsbrevet gir en oversikt over rapporteringskrav for virksomhetsåret 2025.

1. Landbruksdirektoratets årsrapport for 2025

Landbruksdirektoratets årsrapport skal gi en helhetlig og dekkende beskrivelse av direktoratets virksomhet, ressursbruk og resultater foregående år. Den skal svare på LMDs krav og forventninger gitt i tildelingsbrev og hovedinstruks, og skal gi departementet grunnlag for å vurdere virksomhetens måloppnåelse, resultater og ressursbruk. Årsrapporten skal også inneholde annen informasjon av betydning for departementets styring og oppfølging. Rapporteringen skal følge de krav som fremkommer av økonomiregelverket i staten.

Her gis en oversikt over kravene til innhold i direktoratets årsrapport for 2025.

Kap. 1 Leders beretning

- Overordnet vurdering av årets samlede resultater, måloppnåelse og ressursbruk
- Sentrale prioriteringer gjennom året
- Signatur av administrerende direktør
- Leders beretning skal dateres

Kap. 2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Presentasjon og vurdering av utvalgte hovedtall (nøkkeltall og volumtall).

- Nøkkeltall
 - Antall avtalte og utførte årsverk
 - Samlet tildeling post 01-99
 - Fordeling av utgifter, gjerne i en grafisk framstilling
 - Utnyttelsesgrad post 01-29
 - Utnyttelsesgrad post 30-99
 - Driftsutgifter
 - Samlede inntekter
 - Beregnede nøkkeltall fra regnskapet
 - Lønnsutgifter av totale driftsutgifter
 - Lønnsutgifter per utført årsverk
- Volumtall
 - Viktige volumtall over virksomhetens produksjon

Kap. 3. Årets aktiviteter og resultater

Landbruksdirektoratets mål og hovedprioriteringer, jf. kap. 2 i tildelingsbrevet, danner utgangspunktet for direktoratets faglige rapportering. Årsrapportens del 3 skal gi en samlet vurdering av måloppnåelse, resultater, prioriteringer, ressursbruk og kompetansesituasjonen i direktoratet. Rapporteringskrav er viktige elementer i vurderingen av måloppnåelse, men annen relevant informasjon bør også trekkes inn. Sammen med informasjon fra evalueringer m.m. skal det gis et dekkende bilde av aktiviteter, oppnådde resultater og effekter av disse

hos Landbruksdirektoratets målgrupper. Der det er hensiktsmessig skal årsrapporten presentere tidsserier med talldata, som skal kommenteres.

Videre skal det gis sammendrag i årsrapporten fra følgende rapporter:

- Årsrapportene for LUF og RUF.
- Rapport om kontrollvirksomheten i direktoratet og hos statsforvalterne.

Kap. 4 Styring og kontroll i virksomheten

Sikkerhet og beredskap, jf. hovedinstruksens punkt 4 og 10

- Antall gjennomførte øvelser med en kort beskrivelse av type øvelse.
- Antall gjennomførte risiko -og sårbarhetsanalyser, med en kort beskrivelse av området analysen dekker (dette rapporteringskravet følger blant annet av sikkerhetsloven, e-forvaltningsforskriften og instruks for departementets arbeid med samfunnssikkerhet mv.).
- Landbruksdirektoratet skal rapportere til departementet om status på arbeidet i landbruks- og matCERT, samt en overordnet omtale av hendelser som er varslet/håndtert i CERT-miljøet

Digitalisering, jf. hovedinstruksens punkt 9

- Andel av virksomhetens tjenester som retter seg mot eksterne brukere (f.eks. næringsdrivende, innbyggere og forvaltning) som er digitalisert, og i hvilket omfang de digitaliserte tjenestene brukes (volum og brukergrupper).
- En vurdering av effekter av nyere IKT-løsninger internt i virksomheten og hos brukere.

Personalforvaltning, jf. hovedinstruksens punkt 8

- Direktoratet skal gjøre rede for hva virksomhetens gjør for å oppfylle plikten til aktivt, målrettet og planmessig å fremme likestilling og hindre diskriminering i all sin virksomhet både som offentlig myndighet og som arbeidsgiver, jf. likestillings- og diskrimineringsloven § 24 og 26.
- Status og utvikling på blant annet antall ansatte, antall avtalte årsverk og antall utførte årsverk, frivillig og ufrivillig deltid, midlertidig ansatte og sykefravær fordelt på kjønn. Rapporteringen skal oppfylle kravene i gjeldende lov- og regelverk, samt veiledningsmateriell på området.
- Antall lærlinger i virksomheten, om det er vurdert å øke antall lærlinger og eventuelt innenfor hvilke fag. I tillegg skal det oppgis hvilket opplæringskontor virksomheten er knyttet til.
- En vurdering av sammenhengen mellom mål, tiltak og konkrete resultater i arbeidet med HMS, jf. krav i arbeidsmiljøloven om et systematisk HMS-arbeid.

Riksrevisjonssaker

- Virksomhetens vurdering av hvordan eventuelle merknader fra Riksrevisjonen er fulgt opp (finansiell revisjon, forvaltningsrevisjon og etterlevelsesrevisjon).

Effektiv ressursbruk

- En overordnet vurdering av virksomhetens arbeid med å effektivisere virksomhetens ressursbruk.

Regjeringens fellesføringer

- Føringer for rapportering på dette punktet vil fremgå av rundskriv som publiseres i januar 2025.

Kap. 5 Vurdering av framtidsutsikter

- Overordnet beskrivelse av forhold i og utenfor virksomheten som har betydning for virksomheten og vurdering av hvilke konsekvenser for måloppnåelse og resultater det kan ha på lengre sikt

Kap. 6 Regnskap

- Landbruksdirektoratet skal avlegge årsregnskap i henhold til retningslinjer i økonomiregelverket i staten og fra Finansdepartementet (R-115).
- Årsregnskapet skal inneholde ledelseskomentarer, bevilgningsrapportering jf. bestemmelsenes punkt 3.4.3.2 og artskontorrapportering jf. bestemmelsenes 3.4.3.3.
- Årsregnskapet avlegges ved virksomhetsleders signatur på ledelseskomentarene til årsregnskapet.
- Ledelseskomentarene skal inneholde administrerende direktørs vurderinger av vesentlige forhold ved årsregnskapet og knyttes til innholdet i alle oppstillinger som inngår i årsregnskapet, jf. bestemmelsene punkt 3.4.3.1.
- For krav til innhold i ledelseskomentarene vises det til DFØs veiledningsnotat om årsrapport for statlige virksomheter.
- Direktoratet skal innen 1. februar 2026 utarbeide rapporten "Intern økonomirapportering til LMD" som skal inneholde direktoratets kommentarer til statsregnskapet for 2025.

Vedlegg

I vedlegg til årsrapporten skal det gis en oversikt over:

- Statistikk over klager og dispensasjonssøknader behandlet av Landbruksdirektoratet.
 - Oversikten skal grupperes etter ordning og resultatet av behandlingen.
- Oversikt over rettssaker på direktoratets ansvarsområde med resultatet i saken.
- Oversikt over saker behandlet av Sivilombudet som har vært til behandling i Landbruksdirektoratet eller statsforvalteren.
- Oversikt over forskrifter fastsatt av Landbruksdirektoratet etter konsesjonsloven § 7 (nedsatt konsesjongrense for bebygd eiendom) med opplysning om forskriften er ny i kommunen, er blitt endret eller opphevet i løpet av året.

2. Regnskapsrapportering m.m.

Jordbruksoppgjøret 2025

- Innen 15. februar 2025 skal Landbruksdirektoratet i særskilt rapport gi en vurdering av de virkemidler i tilknytning til jordbruksoppgjøret som direktoratet forvalter. Der det foreslås endringer som har budsjettmessige konsekvenser, skal disse anslås.

Vurderingen av miljøvirkemidlene skal inneholde en vurdering av miljøstatus og miljøutvikling.

- Landbruksdirektoratet skal innen 21. februar 2025 utarbeide oppdaterte forbruksprognoser for den enkelte ordning under kap. 1150 og kap. 4150. Alle tall skal relateres til statsbudsjettet, fondsbudsjett og tildeling, i den grad dette er relevant. Prognosene skal sendes til LMD, faglagene og Budsjettnemda for jordbruket.
- Årsrapporten for LUF skal inneholde fondsregnskapet, oversikt over innvilgede og utbetalte tilskudd, fondets ansvar, mv. Frist for årsrapport LUF er 15. mars 2025.
- Direktoratet skal levere en oppdatering av forbruksprognosene på aktuelle områder innen 11. april 2025. Departementet skal varsles hvis direktoratet på et senere tidspunkt blir kjent med større endringer i prognosene.
- Landbruksdirektoratet skal utarbeide bakgrunnsmateriale for fordelingen av LUF-midler til skogbruk for 2026 innen 20. september 2025. Materialet skal gi oversikt over bruken av midlene på de enkelte ordningene i 2024, og prognoser for forbruk i 2026. Innen 15. oktober skal materialet suppleres med status og prognose for forbruket på de enkelte ordningene for inneværende år (2025).

Reindrifftsavtalen 2025/2026

Det vises til egen bestilling fra LMD av 4. november 2024 om oppgaver knyttet til forhandlinger om Reindrifftsavtalen 2025/2026.

Revidert nasjonalbudsjett 2025

Landbruksdirektoratet skal innen 1. mars 2025 presentere forslag til større endringer på inntekts- eller utgiftssiden som direktoratet ikke kan håndtere ved bruk av egne fullmakter. Dette gjelder alle budsjettkapitler som direktoratet får tildeling fra, unntatt kap. 1150/4150 og kap. 1151. I forslagene skal det redegjøres for endringer i forhold til tildeling og hva som er gjort for å begrense utgiftene. Departementet skal varsles hvis direktoratet på et senere tidspunkt blir kjent med større endringer i prognosene.

Nysalderingen 2025

Landbruksdirektoratet skal innen 20. september 2025 rapportere regnskapstall per andre tertial 2024 og presentere forslag til større endringer på inntekts- eller utgiftssiden som organisasjonen ikke kan håndtere ved bruk av egne fullmakter. Dette gjelder alle budsjettkapitler som direktoratet får tildeling fra. Under kap. 1150/4150 gjelder det de volumavhengige postene. I forslagene skal det redegjøres for endringer i forhold til tildeling og hva som er gjort for å begrense utgiftene. Innspillet til nysalderingen skal også inneholde en oppdatert prognose for avgiftsinnbetaling til Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter og prognoser for 2025 for kap. 1142, postene 45 og 71. Departementet skal varsles hvis direktoratet på et senere tidspunkt blir kjent med større endringer i prognosene. Foreløpige anslag vedrørende nysalderingen skal sendes departementet innen 23. juni 2025.

Budsjettforslag

Landbruksdirektoratet skal innen 19. mai 2025 oversende budsjettforslag innenfor rammen for inneværende år for 2026 for virksomheten og komme med innspill til Prop. 1 S (2025-

2026) (kap. 1142, 1148 og 1149) og Prop. 1 LS (2025–2026) Skatter, avgifter og toll 2025, herunder utarbeide prognose for samlet avgiftsinnbetaling i 2026 til Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter.

Tildelingsbrev 2026

Landbruksdirektoratet skal innen 1. november 2025 komme med innspill til utkast til tildelingsbrev for 2026.

Satsingsforslag 2027

Landbruksdirektoratet skal innen 1. november 2025 oversende eventuelle større satsingsforslag i tilknytning til statsbudsjettet for 2027. Direktoratet skal innen juli 2025 legge fram mulige satsingsforslag til diskusjon.

Prognosering

LMD understreker betydningen av god prognosering og nøyaktighet i budsjetteringen i forbindelse med Landbruksdirektoratets rapportering til departementet.

3. Øvrige rapporteringskrav

Årsrapporter for LUF og RUF

Landbruksdirektoratet skal innen 15. mars utarbeide egne årsrapporter for Landbrukets utviklingsfond (LUF) og Reindriftens utviklingsfond (RUF).

Kontrollrapport

Landbruksdirektoratet skal utarbeide en rapport om kontrollvirksomheten i direktoratet og hos statsforvalterne. Rapporten vil bli behandlet på styringsmøte 1. halvår.

Statistikk

- Statsforvalterens saksbehandling etter eiendomslovgivningen:
 - Landbruksdirektoratet utarbeider rapport om statsforvalterens saksbehandling etter eiendomslovgivningen. Rapporten oversendes LMD innen 15. juni 2025.
- KOSTRA landbruk:
 - Rapportering fra kommunene til staten om jord- og konsesjonslovgivningen samt omdisponering av dyrka og dyrkbar jord etter jordlov og plan- og bygningslov, skjer direkte fra kommunen til SSB gjennom KOSTRA-systemet. I forbindelse med KOSTRA-rapporteringen av omdisponeringen av dyrka og dyrkbar jord, skal Landbruksdirektoratet utarbeide en enkel oversendelse til departementet innen 15. juni 2025. En fullstendig rapportering skal skje innen 30. juni 2025. Direktoratet skal også bidra til å videreutvikle KOSTRA-rapporteringen, gjennom blant annet deltakelse i arbeidsgruppe KOSTRA Landbruk, og sikre kvaliteten på rapporteringen i nært samarbeid med statsforvalteren

Resultatrapportering

Det vises til de fire overordnede målene for landbruks- og matpolitikken. Departementet rapporterer på målstrukturen samlet i Prop. 1 S (2024–2025), jf. del III. Mye av resultatrapporteringen skjer i regi av Budsjettnemnda for jordbruket (BFJ) og NIBIO.

Landbruksdirektoratet er en sentral leverandør av data til resultatrapporteringen. LMD ber direktoratet bidra til å utvikle gode og effektive samarbeidsrelasjoner til BFJ, NIBIO og andre, samt bidra til å utvikle rapporteringssystemene videre.

Landbruksdirektoratet skal vurdere mulig effektivisering av resultatrapporteringen på skogordningene. På reindriftsområdet skjer mye av resultatrapporteringen gjennom Totalregnskapet og Ressursregnskapet for reindriften.

Registreringsskjemaer for personalområdet

Tabellene under skal benyttes i årsrapporten i rapporteringen på personalområdet:

		Kjønn				Lønn		
		Antall menn	Andel menn (%)	Antall kvinner	Andel kvinner (%)	Menn (gjennomsnitt)	Kvinner (gjennomsnitt)	Kvinner lønn som andel av menns lønn (%)
Totalt i virksomheten	I år							
	I fjor							
Toppledelse (eks. direktører)	I år							
	I fjor							
Mellomledelse (eks. avdelingsledere)	I år							
	I fjor							
Kategori 1 (eks. senior--rådgivere)	I år							
	I fjor							
Kategori 2 (eks. rådgivere)	I år							
	I fjor							
Kategori 3 (eks. første-konsulenter)	I år							
	I fjor							
Kategori 4 (eks. sekretærer)	I år							
	I fjor							
	I år							

Ev. timelønne i virksomheten	I fjor							
------------------------------------	--------	--	--	--	--	--	--	--

Deltid		Midlertidig ansettelse		Foreldrepermisjon	
Menn %	Kvinner %	Menn %	Kvinner %	Menn %	Kvinner %

Legemeldt sykefravær		Tiltak	
Menn %	Kvinner %	Menn %	Kvinner %

Veiledning til tabellene:

Stillingsnivåer:

Når det gjelder kjønnsbalanse og lønn, er det viktig å se hvordan dette kan variere på ulike nivåer i virksomheten. Akkurat hvilke kategorier av stillinger som benyttes er opp til hver enkelt virksomhet. Kategorier av «likeverdig arbeid» skal benyttes. Som en tommelfingerregel bør oversikten skille mellom ledelse og mellomledelse, høyere og lavere saksbehandlere/fagarbeidere, samt en kategori for administrativt personale. Det bør spesifiseres hvem som inngår i kategoriene dersom det er uklart (for eksempel mellomledelse).

Kjønnsbalanse:

For å få en nyttig oversikt, er det viktig å se på andelen av hvert kjønn på hvert nivå. Samtidig er det viktig at antallet totalt på hvert nivå oppgis for å kunne se hvor store grupper det er snakk om. Det er plass til å fylle ut tall både for det året det rapporteres for («i år») og forrige år («i fjor») for å se på utviklingen.

Lønn:

Månedsfortjeneste per heltidsekvivalent. Gjennomsnittet for menn og kvinner på ulike nivåer gir mest informasjon. Eventuelt kan kvinners andel av menns lønn på hvert nivå oppgis (eks. menn 100%, kvinner 85%).

Deltid:

Andelen av hvert kjønn som arbeider deltid. Andelen av disse som eventuelt arbeider ufrivillig deltid, skrives i parentes.

Midlertidig ansettelse:

Andelen av hvert kjønn som har midlertidig ansettelse.

Foreldrepermisjon:

Andelen av totalt foreldrepermisjonsuttak som benyttes av hvert kjønn